

TÝNECKÉ LISTY

Měsíčník obce Velký Týnec • XXXVI. ročník • Číslo 8/2026 • Cena 20,- Kč

VELKÝ
TÝNEC

4-5

Čtyřletka 2022-26
se chýlí ke svému závěru

8-9

Pivní a gulášové slavnosti 2026

12

Pohádková cesta k zámku

14

Národopisný soubor Týnečáci
na festivalech v Srbsku

EDITORIAL

Milé čtenářky, milí čtenáři, sousedé, léto se nám přehouplo do své druhé poloviny, a i když nám počasí přináší i velmi horké dny, v Týnci to rozhodně žije. Právě držíte v rukou nové číslo Týneckých listů, ve kterém se dozvíte, co všechno se kolem nás za poslední týdny událo, i o plánech, které nás čekají. Na úvod bych vás ráda upozornila na jednu skvělou novinku. V našem čerstvě otevřeném informačním centru se pilně ladí provoz, ale co je nejlepší – k dostání jsou zde zbrusu nové propagační předměty. Musím se přiznat, že mě osobně to u nás v obci už dlouho chybělo; kolikrát jsem jela někam na cesty a chtěla s sebou vzít pro známé nějaký pěkný, milý dárek z místa, odkud pocházím, ale neměla jsem po čem sáhnout. Teď už stačí jen skočit do „íčka“ a vybrat si drobnost, která udělá radost kdekoliv ve světě.

Při listování tímto číslem narazíte na opravdu pestrý mozaiku témat. Dočtete se o našem folklórním souboru Týneckáci, který v červenci s obrovským úspěchem reprezentoval hanáckou kulturu až v dalekém Srbsku na festivalu Vršacký věnec a rovnou si vysloužil pozvánku do Cannes. V tradičním Duchovním slově nabízí otec Milan Maštera hluboké a inspirativní ohlédnutí za letošní velehradskou poutí, na jejíž organizaci se sám aktivně podílel. Výprava z Klubu seniorů se pro změnu vydala na parádní zájezd na slovenský zámek Holíč a užila si nezapomenutelnou plavbu po Baťově kanálu. A v neposlední řadě vás jistě chytí za srdce osobní vzpomínky místostarosty Stanislava Denka na slavnostní žehnání zvonnů v chrámu ve Staré Vodě u Libavé, kde kdysi naši skauti pomáhali vracet život zaniklému světu.

Nezapomínáme samozřejmě ani na sport a naše nejmladší. V tomto čísle se ohlédneme za vydařeným 17. ročníkem hasičské soutěže o putovní pohár starosty obce Velký Týnec, kde nám udělala obrovskou radost domácí děvčata, která vybojovala úžasné první místo. Začátek prázdnin patřil také dětem a pestrým příměstským táborům, ať už šlo o dobrodružné tvoření s Rodinným centrem Čmelida, nebo o napínavou Policejní akademii Zootropolis pod taktovkou SRPŠ, z níž si kadeti odnesli zážitky na celý život.

Bezpečnost v obci je pro nás všechny klíčová, proto v obecním servisu rozhodně nepřehlédněte příspěvek, ve kterém Obecní policie doporučuje a podrobně informuje o fungování kamerového systému i o tom, jak pomáhá předcházet vandalismu a chránit náš společný majetek.

Přeji vám příjemné srpnové čtení, klidný zbytek léta a spoustu krásných chvil pod letní oblohou!

Vendula Vránová

Foto na titulní straně

Národopisný soubor Týneckáci nás reprezentoval na folklórních slavnostech v Srbsku.
Foto: Milan Stacho

GDPR - „Tímto upozorňujeme čtenáře, že na akcích pořádaných obcí mohou být pořizovány fotografie. Mělo by se tak dít vždy zřetelně označenou osobou. Fotografie slouží jedinému účelu - jako materiál ke zveřejnění, zda daná konkrétní fotografie bude či nebude použita k prezentaci v obecním periodiku, zejména s přihlédnutím k její vypovídací schopnosti ve vztahu k akci, jež byla obcí pořádána. Fotografie takto nepoužité jsou následně skartovány. Pakliže si jako účastník takto dokumentované akce kdokoli z vás nepřeje být objektem fotografování a následného zveřejnění v obecním periodiku, sdělte toto prosím nejlépe osobě fotografa nebo případně zavčas na podatelnu obecního úřadu.“

SRPNOVÝ ÚVODNÍK

Velevážené čtenářky, vážení čtenáři, léto se pomalu překlápá do své druhé půle. Nic si z toho však nedělejte a zvedněte hlavu! Trochu ji zakloňte a pohlédněte na nebeskou baň. Srpnová obloha nabízí velkolepé scenerie. Na té denní máte možnost uvidět roztodivné tvary mraků. Mrakologové (pozor nezaměňovat s mračouny) rozeznávají asi deset základních tvarů. Mraky jsou samozřejmě vážná věda, a tak byl dokonce vydán i Mezinárodní atlas oblaků, aby se mohly mezi sebou mraky domluvit, kdo je kdo. Já mám nejráději, když se na nebi pasou beránci. Sluníčko většinou neodolá a hraje si s nimi na schovávanou. Vítr je zlehka proháná po nebeských pastvinách a nám na zemi je tak akorát. Impozantně, a dovolil bych si i říci noblesně, vypadají řasy (Cirrus). Připomínají tak trochu anděly putující do jiných světů. Ty nejvážnější mraky, ale mají jen jeden úkol. Zatahnout oblohu hustým závošem, aby nebylo vidět co se na ní děje. A pak se spustí husté proudy vody. Babička nám kdysi vyprávěla, že za těmi

mraky zapřahají nebeští vozatajové své koně do vozů se sudy naplněnými vodou. Převáží ji na rosnou stranu. Jak vyjedou po té nerovné nebeské silnici, voda ze sudů šplíchá ven a všechno kolem zmáčí. Někdy se vozatajové dají i do závodění. To pak o sebe sudy bouchají, koním odletují jiskry od kopyt a je z toho velká bouřka. Jako dítě jsem děšť neměl moc v lásce. Dnes si říkám, kdyby tak chtěli jezdit každou druhou noc. A mezi tím nechat noční nebe bez mráčků. To je pak nádhěra, když se na něm zaskví všechny ty zářivé hvězdy.

Na takovou krásu se nejlépe dívá vleže. Chce to vzít si spacák a vyběhnout na nějaký kopec. Není to však podmínkou. Na chalupě u rodičů jsme si jednou vynešli na dvorek peřiny. Dodnes si vzpomínám na ten pocit, jaké to je ležet v opravdové posteli s nebesy. Nechat se obklopit nekonečným prostorem a zároveň mít jistotu vlastní vyhřáté peřiny, pod kterou se dá v případě nějakého nebezpečí schovat i hlava.

Pro ty, co mají rádi napínavá předsta-

vení, připravilo souhvězdí Persea letící meteorické roje. Jejich vrchol připadá letos na noc z 12. na 13. srpna. Když padají hvězdy, je dobré mít připravené nějaké své tajné přání. Až zahlédnete zářící Perseidy, tak je tiše vyslovte. Určitě se vám splní. Někdy je takové přemítání pod hvězdnou oblohou skvělá terapie. Člověk si uvědomí, co je pro něj opravdu důležité. Je dobré na pozorování hvězd vzít někoho sebou. Nějak to tak patří k sobě. Hvězdy také vytvářejí souhvězdí. Nebojte se k takovým dobrodružným výpravám pozvat i děti. Je to pořad s mnoha hvězdičkami, ale absolutně nezávadný. (Vysvětlení pro mladší ročníky. Dříve byly v televizi pořady nevhodné pro děti označovány hvězdičkou. Jak to je teď? Nevím, protože televizi už dlouho nemáme).

Mnoho krásných prožitků
pod srpnovou oblohou
vám přeje Stanislav Denk

Příjemné a pohodové odpoledne: Senioři se sešli na zámecké zahradě

Na zámecké zahradě se v sobotu 25. července uskutečnilo snad již tradiční setkání, které přilákalo množství místních i přespolečných návštěvníků. Vedle krásného počasí a bohatého občerstvení byla hlavním hřebem programu série tanečních vystoupení. Diváci viděli tance různých žánrů - od country přes tance na písničky z muzikálu Vlasy až po tance s orientálními nádechem.

Všichni účinkující sklídili zasloužený potlesk. Jednalo se o taneční skupiny Poupata z Velkého Týnce, Báječný ženský z Majetína, Baby z Hněvotína, SORAJO z Olomouce a La Bella z Olomouce. Parkeť nezůstal prázdný ani během přestávek, kdy si mnozí z návštěvníků rádi zatančili - k tanci a poslechu totiž hrála skupina Halogen.

Poděkování patří všem organizátorům,

především členům Klubu seniorů z Velkého Týnce za přípravu této akce, a také vystupujícím za krásný zážitek. Odpoledne bylo vhodnou příležitostí k setkání a popovídání si u kávy a něčeho dobrého. Doufám, že se všichni již těší na další společné setkání.

Jakub Vrána,
autor je místostarosta obce

3x Jakub Vrána

Vendula Vránová,
šéfredaktorka

Petr Hanuška,
redaktor

Stanislav Denk,
redaktor

Vladimíra Hacsiková,
redaktorka

Pavel Peňaška,
grafik

TÝNECKÉ LISTY - Periodický tisk územního samosprávného celku - měsíčník Obce Velký Týnec.

Vydává Obec Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, IČO 00299669. Ev. číslo MK ČR: E 12522. Ročník XXXVI, číslo 8. Vyšlo 6. srpna 2026. Cena výtisku 20,- Kč. Adresa redakce: Zámecká 35, 783 72 Velký Týnec 1, e-mail: velkytytnec@velkytytnec.cz. Šéfredaktorka Mgr. Vendula Vránová Ph.D.

Redakční rada: PhDr. Petr Hanuška Ph.D., e-mail: starosta@velkytytnec.cz, Mgr. Stanislav Denk, e-mail: mistostarosta@velkytytnec.cz.

Grafická úprava: Pavel Peňaška, e-mail: penaska.pavel@centrum.cz. Tisk: PROFITISK, Chválkovická 5, 779 00, Olomouc.

Poznámka redakce: Uveřejněné příspěvky nemusejí být totožné se stanoviskem redakce.

Kalendárium

10. července

Týnecké letní kino 1

11. července

O pohár starosty obce v hasičském sportu

- SDH VT - hasičská zbrojnice - 14:00 hodin

18. července

XVIII. Pivní a gulášové slavnosti

- Obec VT - zámecká zahrada - 11:00 hodin

25. července

Seniorské taneční odpoledne

- Klub seniorů VT - zámecká zahrada - 14:00 hodin

27. července

27. zasedání Zastupitelstva obce VT

- společenský dům - 17:30 hodin

Počasí

První červencová dekáda vrátila teploty ke střeoevropskému letnímu průměru. Šílená tropická horka z konce června doznívala ještě první dva dny, ale pak se naštěstí vytrátila...

První dekáda. Noc: 21, 16, 15, 11, 14, 13, 18, 19, 11, 11. Den: 34, 29, 24, 24, 24, 23, 27, 24, 24, 26. Teplo bylo i nadále, nicméně tropické extrémy i nadále řádily jinde po Evropě či světě. Zapršelo, silně foukalo. Na mnoha místech projela

velká voda - např. v centru Brna. Noc: 13, 12, 14, 16, 18, 17, 17, 18, 16, 10. Den: 27, 25, 28, 30, 26, 32, 32, 26, 26, 24.

Závěrečné červencové dny přinesly víceméně typické letní teploty bez extrémů. Noc: 14, 12, 12, 10, 9, 16, 14, 13, 12, 16, 19. Den: 21, 24, 21, 23, 27, 30, 25, 27, 31, 22, 36.

Připravil Petr Hanuška

Fotodrobnosti

V sobotu 18. července odpoledne svižně sprchlo - zajímalo mě, jak si s vodou tekoucí z chmelnic poradí stávající...

© 3x Petr Hanuška

...a nově zbudovaný meliorační příkop na Hráčích. Oba fungují skvěle

Vtok nového melioračního příkopu do Týnecky

Poděkování dětí za finanční pomoc od Obce Velký Týnec

Ze starostova deníku

Někdy nejdou věci tak rychle, jak by si člověk přál...

23/7 Znáte to. Něco se vám doma pokazí, vás to štve, hledáte opraváře a ... Ono to chvíli trvá, než k vám dorazí a vše uvede do původního stavu. Někdy jsem netrpělivý, když není **tráva v korytě Beroňky** tak rychle posekána, jak bych si přál. Jindy zase mi maminka napíše, že na hřišti je **prasklá trampolína**. Okamžitě zadám opravu, ale on není ihned ten speciální materiál po ruce. A to jste před několika dny vyměnili kla-

dinu a nechali zrenovovat velký herní prvek. Z nápisu na společenském domě **spadne písmeno**, vy ihned objednáte jeho dolepení, ale ono někde lítá, než doletí na své původní místo. Stačí veselý víkend a **řada odpadkových košů končí polámana a naházena do potoka**. Obec nakup, vyměň! Kdo je rozumný, tak to pochopí! Kdo chce psa bít, ten si hůl vždycky najde.

© 2x archiv obce VT

Obecní policie informuje

Vážení občané, rád bych vás stručně informoval o tom, jaké kroky jako strážník obecní policie podnikám v oblasti veřejného pořádku a ochrany nejen obecního majetku. Čas od času zaznamenávám případy vandalizmu, zejména poškozování odpadkových košů, dopravních značek nebo autobusových zastávek. Právě v těchto případech se jako velmi účinný nástroj osvědčil obecní kamerový systém. Díky záznamům se například podařilo vypátrat mladistvého, který poškodil autobusovou zastávku. Po kontaktování jeho rodičů byla vzniklá škoda dobrovolně uhrazena. Kamery pomohly také při objasnění případu, kdy jedno dítě na autobusové zastávce poškodilo mobilní telefon druhému dítěti. I zde se podařilo zjistit průběh události a rodiče škodu uhradili. Tyto kamery samozřejmě využívá i Policie ČR. A to buď u dopravních nehod, popřípadě u vozidel projíždějících Velkým Týncem, které jsou podezřelé z protiprávního jednání.

V případech, kdy existuje podezření na spáchání trestného činu, věc předávám Policii České republiky k dalšímu šetření. Pokud se pachatele nepodaří zjistit, situaci vždy řeším s pojišťovnou tak, aby obec mohla uplatnit náhradu škody. Nechávám tyto případy bez řešení. Například minulý rok od pojišťovny bylo vyplaceno 55.000,- Kč.

Součástí mé práce je také pravidelná komunikace s problémovými osobami v obci a průběžné monitorování jejich chování s cílem předcházet dalšímu protiprávnímu jednání. Snažím se je neustále upozorňovat, jak se mají chovat a kde nemají popíjet alkohol. Také při odpoledních směnách upozorňuji mládež, jak by se měla chovat (např. uklízet po sobě, po 22:00 hodině dodržovat noční klid). Samozřejmě je především na rodičích, aby věděli, kde mají své potomky.

Mezi náročnější zákroky patřil také letošní zásah během obecního plesu, kdy se do kulturního domu dostavil místní muž pod vlivem alkoholu ozbrojený nožem. Situace představovala bezprostřední riziko pro přítomné osoby. Za použití donucovacích prostředků a s namířenou služební střelnou zbraní se mi podařilo muže bezpečně odzbrojit. Následně si jej převzala Policie ČR k dalšímu řešení. Jednalo se o velmi nepříjemnou a rizikovou situaci, která naštěstí skončila bez zranění.

Jsem přesvědčen, že kamerový systém je pro naši obec významným pomocníkem. Pomáhá nejen objasňovat již spáchané skutky, ale působí i preventivně. Proto bych do budoucna uvítal jeho postupné rozšiřování na další vhodná místa v obci. Momentálně máme novou kameru na Grygovské ulici. A další instalace po obci plánujeme s vedením obce, s kterým mám výbornou spolupráci.

Mohu vás ujistit, že dělám maximum pro to, aby byl veřejný pořádek v naší obci zajištěn. I když se nárůstu vandalizmu nedá vždy zcela zabránit, mým cílem je, aby pachatelé byli zjišťováni, škody byly nahrazeny a občané měli jistotu, že se jejich podněty a bezpečnost obecní policie aktivně zabývá.

Jinak spolupracuji s Obvodním oddělením Policie ČR Velká Bystrice. Dle jejich vyjádření je ve Velkém Týnci, Čechovicích a Vsisku celkem klid. Několikrát denně se snažím obce projet služebním vozidlem a také některé části pěšky projít. Strážník totiž svou přítomností zajišťuje veřejný pořádek.

Děkuji za vaši pozornost a pomoc při řešení různých nepříjemných situací!

Petr Kubenz

Autor je strážník Obecní policie VT

Volební období 2022-2026

...a sluší se proto podat rámcovou zprávu o tom, jak dosluhující zastupitelstvo obce pracovalo a co se mu podařilo udělat. Ve volbách v roce 2022 se o přízeň voličů ucházelo pouze jediné sdružení, a to sdružení nezávislých kandidátů pod názvem Nestráníci. V zastupitelstvu obce pro čtyřletí 2022-2026 pracovali následující zastupitelky a zastupitelé obce: Veronika Batová, Vlastimila Coufalová, Vladimíra Hacsiková, Petra Kolibová, Lenka Novotná, Petra Roubíčková, Stanislav Denk, Petr Hanuška, Ivo Stejskal, Jakub Vrána, Miroslav Zdráhal. Zastupitelstvo obce jednalo na celkem 27 zasedáních. Podívejme se na nejdůležitější projekty, které v uplynulém čtyřletí realizovalo:

KOMUNIKACE A CHODNÍKY

Nová komunikace a chodník v Sadové ulici (2025)
Nový chodník v Bystřické ulici (2026)

Nový asfaltový povrch a rozšíření komunikace v ulici Pod Táborkem směrem k polní cestě Pod Hrázkou (2023)
Nová kostková dlažba na chodníku a vjezdu před zámkem, v zámecké zahradě a před stodolou v ulici Dvůr (2022-23)
Nové asfaltové povrchy v ulicích Sokolská, Ke Vsisku a Bystřická (příspěvek obce 2 mil. Kč Olomouckému kraji, realizovalo SSO, 2024)
Výrazný iniciační podíl na rekonstrukci asfaltových povrchů na silniční spoje mezi Vsiskem a Holicí (přímá komunikace a iniciace akce s ředitelem ŘSD ČR panem Smolkou, akce odkládaná 20 let!, 2023)
Úspěšná kooperace obce při stavbě R 55 01 Olomouc-Kokory (obec si vydupala stavbu mimoúrovňové křižovatky s cyklostezkou – běžně se tak blízko u velkých stávajících mimoúrovňových křižovatek další nestavějí!!! Díky tomu máme přímé napojení na dálniční síť!!!, 2023-25)

STAVBY, RENOVAČE

Výstavba Komunitního a informačního centra VT (2026)
Přístavba k budově bývalého obecního úřadu v Čechovicích (2026)
Oprava kostela sv. Matouše a pořízení nového harmonia ve Vsisku (2023-25)
Generální renovace interiérů a zázemí Hasičské zbrojnice VT (2025-26)
Nová dubová podlaha v zámecké chodbě (2023)
Renovace interiérů Restaurace Na zámku (2022)
Renovace zámecké zahrady a instalace prvků sloužících k odpočinku návštěvníků (2025-26)
Renovace interiérů kanceláří a sociálního zařízení v zámecké budově (2023-24)
Renovace a modernizace interiérů budovy obecního úřadu ve Vsisku (2023)
Přestavba bývalé elektrorozvodny v zdravotního střediska na obecní archiv (2023)

Renovace interiérů v Knihovně Velký Týnec (2024) a v Knihovně Čechovice (2023)
Pořízení a instalace knihoboxu a knihobudky (2025-26)

ŠKOLY, HRŠTĚ

Výstavba moderních učeben, učitelských kabinetů a vybavení v budovách ZŠ Milady Petřkové (2023-25)
Náhr čelní fasády budovy 2. st. ZŠ Milady Petřkové (2025)
Modernizace „dolní“ tělocvičny v budově 2. st. ZŠ Milady Petřkové (2026)
Generální renovace jídelny a položení nové kanalizace v budově 2. st. ZŠ Milady Petřkové (2024)
Vybudování nového vstupního portálu a chodníku v budově/před budovou 2. st. ZŠ Milady Petřkové (2024)
Výstavba nového vstupu do MŠ VT (2025)
Výstavba nové sportovní plochy a dět-

Barevně rozjásaná fasáda a nový vstup do budovy 2. stupně ZŠ

Řada školních tříd se oblékla do nového kabátu

Komunitní a informační centrum VT

Rekonstrukce interiérů v hasičské zbrojnici

Nové varhany ve Vsisku

Pumptracková dráha ve Vsisku

Mezi nejoblíbenější akce pro děti patří Pohádkový les

Masopustní veselí

Oslavy vzniku ČR

Národopisná akce Sečení lúky

se chýlí ke svému konci...

ského hřiště ve Vsisku (2026)
Výstavba pumptracku ve Vsisku (2025)

VEŘEJNÉ OSVĚTLENÍ

Výměna veřejného osvětlení za moderní LED osvětlení ve Vsisku, Čechovicích i Velkém Týnci (2023-26)

KANALIZAČNÍ A VODOVODNÍ ŘAD, ČOV

Modernizace technologie kalové koncovky na ČOV VT (2025)
Výměna kanalizačního řadu v části ulice Ke Vsisku (2023)
Dostavba kanalizačního a vodovodního řadu v Sadové ulici (2023)

LIKVIDACE ODPADŮ, SBĚRNÁ MÍSTA

Opakovaný zisk Keramické a Křišťálové

popelnice za efektivní likvidaci tříděného odpadu (2023-26)
Zbudování nových moderních míst pro sběr tříděného odpadu (2023-25)

KINO

Digitalizace promítacího zařízení v Kině VT (2025)

KOMUNIKACE S VEŘEJNOSTÍ

Zisk 2. a 1. místa v soutěži Zlatý erb Olomouckého kraje o nejlepší webové stránky (2025-26)
Zřízení obecních FB stránek (2022)
Spuštění Mobilního rozhlasu VT (2024)

PÉČE O PAMÁTKOVÝ FOND

Každoroční finanční podíl na rekonstrukčních pracích v římskokatolickém kostele Nanebevzetí Panny Marie (2022-26)

a Husitského sboru Církve československé husitské (2022-26)
Renovace obrazů Křížové cesty z kostela sv. Matouše ve Vsisku (2024)
Renovace sousoší Panny Marie u zámku (významná chráněná památka, 2023)

V přehledu nejsou samozřejmě uvedeny všechny drobnější opravy objektů v majetku či správě obce.

Zastupitelstvo obce také významně finančně a organizačně podporovalo činnost organizací, spolků a oddílů. Velké finanční prostředky byly investovány do zásahového a dalšího technického vybavení Jednotky požární ochrany Velký Týnec, resp. do činnosti Sboru dobrovolných hasičů VT zahrnující účast družstev v soutěžích v požárním sportu. Obecní dotační prostředky směřovaly na činnost fotbalových oddílů TJ Sokol VT, Gymnastického klubu VT či Tenisového klubu VT.

Stranou zájmu týneckých zastupitelů nebylo působení Národopisného souboru Týnečáci, Skautu VT a Čechovice, Klubu seniorů VT či Rodinného centra Čmelada. Podpořen byl i bohatý společenský a kulturní život – akce pořádané obcí, komisí pro kulturu a sport, komisí pro volnočasové aktivity, komisí pro místní část Vsisko a Čechovice nebo spolkem Naše Čechovice.

S potěšením musím konstatovat, že všichni zastupitelé obce – bez ohledu na mnohou názorovou odlišnost – měli nakonec na zřeteli především obecní zájem. Za jejich práci jim děkuji a přeji vše dobré v profesním i osobním životě.

Petr Hanuška,
starosta obce

Přístavba budovy Obecního úřadu v Čechovicích

Nový chodník a komunikace s dostavbou inženýrských sítí v Sadové ulici

18x archiv obce VT

Nový asfaltový povrch na Sokolské ulici

Chodník v ulici Bystřická

Rekonstrukce hřiště ve Vsisku

Pivní a gulášové slavnosti

Rekonstrukce zámeckých interiérů

Stavění májky

KOMUNÁLNÍ VOLBY 2026

JAK SPRÁVNĚ VOLIT V KOMUNÁLNÍCH VOLBÁCH? VYBERTE JEDNU ZE TŘÍ MOŽNOSTÍ:

MÁTE DOTAZY KE KOMUNÁLNÍM VOLBÁM?

Zavolejte na sekretariát
Obecního úřadu ve Velkém
Týnci.
Paní Ilona Bartáková Vám
ráda poskytne informace
a zodpoví Vaše dotazy
týkající se voleb.

585 151 111

1

ZAKŘÍŽKOVAT JEDNU STRANU

Váš hlas dostanou
všichni kandidáti
podle pořadí
na kandidátce.

1. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☒ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

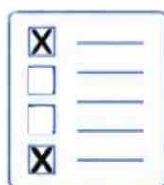
2. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

3. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

2

ZAKŘÍŽKOVAT JEDNOTLIVÉ KANDIDÁTY

Můžete označit až
11 kandidátů napříč
všemi kandidátními
listinami.

1. KANDIDÁTNÍ LISTINA

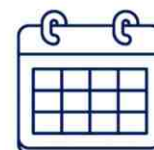
- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☒ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☒ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☒ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

2. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☒ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☒ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☒ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

3. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☒ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☒ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☒ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

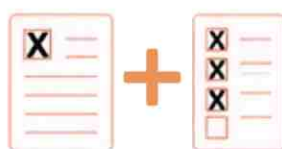

TERMÍN VOLEB

Pátek 9. října 2026
14:00–22:00

Sobota 10. října 2026
8:00–14:00

3

KOMBINOVAT

Můžete označit jednu
stanu a zároveň
kandidáty z jiných
kandidátních listin.

1. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☒ 1. Kandidát
☒ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☒ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

2. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☒ Strana
☐ 1. Kandidát
☐ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☐ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

3. KANDIDÁTNÍ LISTINA

- ☐ Strana
☒ 1. Kandidát
☒ 2. Kandidát
☐ 3. Kandidát
☐ 4. Kandidát
☐ 5. Kandidát
☐ 6. Kandidát
☐ 7. Kandidát
☒ 8. Kandidát
☐ 9. Kandidát
☐ 10. Kandidát
☐ 11. Kandidát

Velký Týnec

Komunitní
a informační centrum,
Na Křibě 19

Čechovice

Obecní úřad,
Týnecká 98

Vsisko

Obecní úřad,
K Rybníku 20

VŠECHNO NEJLEPŠÍ

V měsíci srpnu blahopřejeme
k významným životním milníkům
těmto našim spoluobčanům

86 let
Marie Michlová z Velkého Týnce

75 let
Anežka Hrudníková z Velkého Týnce

83 let
Petr Navrátil ze Vsiska

65 let
Josef Žádník z Velkého Týnce
Josef Macenauer z Velkého Týnce

82 let
Miroslava Pazderová z Velkého Týnce
Jarmila Marková z Velkého Týnce

60 let
Ivana Zatloukalová z Velkého Týnce

81 let
František Dočkal z Čechovic

Připravila Radka Tomečková
Autorka je matrikářkou obce

Reklamní předměty z v našeho „íčka“

V těchto týdnech pilujeme podobu provozu Informačního centra Velký Týnec. Není to vůbec jednoduchý administrativní proces. Nicméně v přípravě propagačních předmětů jsme postoupili

hodně daleko, takže vám přinášíme přehled toho, co si v „íčku“ můžete koupit již dnes.

Petr Hanuška

VELKÝ TÝNEC
Komise pro kulturu a sport
Zastupitelstva Obce Velký Týnec

Týnecká folková zahrada 2026

Kde: Velký Týnec - Zámecká zahrada
Kdy: 5. 9. 2026 - od 15.00 hodin

Program:

15.00-15.40 Střemkoš
16.00-16.40 Alibaba
17.00-17.40 Kolibříkův úlet
18.00-18.40 Rooster Riders
19.00-19.40 Divozel (SK)
20.00-20.40 Marien

Uvádí Míra Ošanec

Vstupné: 200 Kč,
dětí vstup zdarma

JSEM Z OLOMOUCE
Město přátelství
společně

PŘEŽIJTE VEDRO

JAK CHRÁNIT SEBE I OSTATNÍ V HORKÝCH DNECH

DESATERO:

- VYHÝBEJTE SE POLEDNÍMU VEDRU**
Omezte pobyt venku v nejteplejší části dne, vyhledávejte stín a chráňte se před přímým sluncem.
- OBLEČTE SE LEHCE**
Noste světlé, prodyšné oblečení, pokrývku hlavy, sluneční brýle a používejte opalovací krém.
- OMEZTE FYZICKOU NÁMAHU**
Sport, práci na zahradě i další náročné činnosti přesuňte na časné ráno nebo večer.
- UDRŽUJTE DOMOV V CHLADU**
Přes den zastiňte okna, větrejte v noci a brzy ráno. Pomohou žaluzie, větráky i vlhké textilie.
- DODRŽUJTE PITNÝ REŽIM**
Pijte pravidelně, i když nemáte žízeň. Vhodná je voda, minerálky nebo iontové nápoje. Vyhněte se alkoholu.
- PRAVIDELNĚ SE OCHLAZUJTE**
Dopřejte si pobyt v chladnějším prostředí, osvěžující sprchu nebo studené obklady.
- DOPŘEJTE SI KVALITNÍ SPÁNEK**
Spíte v nechlazenější místnosti a využijte noční větrání k ochlazení domácnosti.
- MYSLETE NA ZRANITELNÉ OSOBY**
Kontrolujte seniory, malé děti, nemocné i osamělé sousedy. Nikdy nenechávejte lidi ani zvířata v zaparkovaném autě.
- SLEDUJTE VAROVNÉ PŘÍZNAKY**
Únava, bolesti hlavy, závratě, zmatenost, křeče nebo mdloby mohou signalizovat přehřátí organismu. Okamžitě vyhledejte chlad a doplňte tekutiny. Ve vážných případech zavolejte záchranku.
- CHRAŇTE SE NAVZÁJEM**
Při sportovních, kulturních i společenských akcích dbajte na dostatek stínu, vody a vzájemnou kontrolu zdravotního stavu.

PAMATUJTE

VEDRU, KTERÉMU SE VYHNETE, NEMUSÍTE ČELIT. DOSTATEK TEKUTIN A ODPOČINKU ZACHRAŇUJE ZDRAVÍ. POMÁHEJTE TĚM, KTEŘÍ JSOU VEDREM OHROŽENÍ NEJVÍCE.

SMO
SVAZ MĚST A OBČÍ ČESKÉ REPUBLIKY

T A
Č R
Správní územní členění
České republiky

OSTRAVSKÁ
UNIVERZITA
LEONARDA PAVELKA

HODINOVÝ MANŽEL

Olomouc a okolí

- Bourací práce
- Stavební činnost
- Zámkové dlažby
- Sádkartonové konstrukce
- Pergoly, altány
- Výmalby, tapetování
- Instalatérské práce
- Drobné elektro
- Výroba zakázkového nábytku na míru

730 172 951

Hodinový manžel Olomouc a okolí

PIVNÍ A GULÁŠOVÉ SLAVNOSTI 2026 OBRAZEM

Honza Mlčoch alias Karel Gott...

...mezi svými fanoušky

Ohromnou radost dělaly našim dětem různé herní atrakce

Pobavil je také šašek Víky

Naopak nás zaskočil prudký liják, který našťěstí netrval dlouho

Proto si návštěvníci drželi stále skvělou náladu

Všechny přítomné pozdravil hejtman Olomouckého kraje pan Ladislav Okleštěk

Stracené ráj zase všechny rozproudil svým řízným hanáckým bigbitem

Pro milovníky cimbalu hrála v zámecké chodbě Cimbalová muzika Jiřího Nechanického

Hudebním vrcholem bylo podle mne vystoupení formace Děda Mládek Illegal Band

Soutěž v rychlosti pití piva ovládly tyto tři dámy

Zahanbit se nedali ani pánové

To už se kroutilo, tančilo, dovádělo ve velkém

Napětí vrcholilo, protože předsedkyně gulášové soutěže začala hodnotit, jak se všem družstvům při vaření dařilo

Třetí místo urvali Rodáci z Týnce a Vsiska

Druhé místo Gapa Team

A vítězem se stal dlouholetý účastník tým Biohazardu

Tvrdou muzikou přicházející večer osladila skupina Premier. A poté se tančilo až do hluboké noci

V TÝNECKÉ KNIHOVNĚ TO ŽIJE I O PRÁZDNINÁCH

První prázdninové deníky jsou na světě!

Podívejte se na krásné výtvary dvou mladých slečen, které si ozdobily deníky přesně podle svého gusta. Teď už jen zbývá zaplnit stránky těmi nejlepšími

prázdninovými zážitky, fotkami a nápady.

Eliška Tomečková,
knižnice knihovny Velký Týnec

© 2x Eliška Tomečková

KNIHOVNA VELKÝ TÝNEC

Prázdninový DENÍK

PŘIJĎ SI DO KNIHOVNY
ORIGINÁLNĚ OZDOBIT DENÍČEK!
MŮŽEŠ HO POUŽÍT JAKO DENÍK
NA VZPOMÍNKY Z PRÁZDNIN.

TVOŘIT MŮŽEŠ KAŽDÉ ÚTERÝ
16:00 – 18:00

KNIHOVNA VELKÝ TÝNEC

KOMIX NA LÉTO

Přijď si do knihovny pro
čtení na prázdniny.

Čekají na tebe nové
komixy Simpsonových.

Komixy jsou zdarma.

Můžeš si i založit členství
- do konce roku ho máš
zadarmo!

Tak na co ještě čekáš?

KAŽDÉ ÚTERÝ 16:00 – 18:00

Týnecké listy vyhlašují soutěž O FOTKU MĚSÍCE

Nejoriginálnější fotka bude oceněna
každý měsíc poukázkou* na nákup
v Olympii Olomouc v hodnotě 300,- Kč

* po zveřejnění k vyzvednutí na sekretariátu OÚ ve Velkém Týnci

Soutěží se ve dvou kategoriích

Život v naší obci

Do kategorie patří snímky zachycující člověka
při práci, odpočinku, zábavě, ale i portréty či akty.

Svět kolem nás

Do kategorie zařazujeme snímky zvířat, rostlin,
krajiny, ale i architektury a uměleckých děl.

**Do jaké kategorie má být fotka zařazena,
rozhoduje autor.**

Fotku je třeba zaslat na email:

mistostarosta@velkytynec.cz

Nezapomeňte uvést jméno a příjmení autora,
adresu, věk a kategorii, ve které chcete soutěžit.

**Svět kolem nás - Slezská Harta - klid před bouří
- Jana Nováková - Velký Týnec**

Svět kolem nás - Boj s vedrem - Petr Mičoch - Velký Týnec

Komise pro volnočasové aktivity ZO Velký Týnec
ve spolupráci se SDH Velký Týnec,
Knihovnou Velký Týnec, SRPŠ, RC Čmelda, MŠ Velký Týnec
a dobrovolníky zvou na akci:

POHÁDKOVÁ CESTA K ZÁMKU

12. ZÁŘÍ 2026

VELKÝ TÝNEC

Start: 12:00 - 17:00 hodin

od ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA

Vstupné: 100 Kč/dítě

Ukázka historického šermu

Enten in Armen

(spolupráce DDM Olomouc)

13:30 a 15:30 hodin

Vydejte se na pohádkovou výpravu! Cesta začíná v podzámčí u zdravotního střediska a zaveďte vás až do zámecké zahrady. Cestou potkáte vodníky, loupežníky i další pohádkové bytosti se zábavnými úkoly. V zámecké zahradě budou na vás čekat další výzvy. V samotném zámku vás přivítá královská rodina, která každého malého hrdinu odmění za jeho odvahu a splnění úkoly. Chybět nebudou ani napínavá šermířská vystoupení, oblíbený animační program od BukoHrátek, spousta smíchu a veselí s klaunkou Kami. Přichystáno bude pro vás občerstvení s gastrospecialitami od SDH Velký Týnec.

Výtěžek bude věnovaný mobilnímu hospici Nejste sami

REDSTONE

Udržitelná
univerzita

Mobilní hospic Nejste sami: Když chcete doprovodit svého blízkého doma, s láskou a beze strachu...

Co je mobilní hospic a jak pomáhá?

Jsme mobilní hospic Nejste sami a každý den pečujeme o nevyléčitelně nemocné, kteří si přejí dožít doma mezi svými blízkými. Působíme v Olomouci a okolí.

Pomáháme dětským i dospělým pacientům splnit přání zůstat v závěru nemoci v jejich domácím prostředí s jejich nejbližšími. Na základě dlouholetých zkušeností víme, že velká část pacientů si přeje strávit poslední dny svého života doma a zde také zemřít. Pacientům i jejich pečujícím poskytujeme odbornou zdravotní i sociální péči.

Jak vypadá vaše péče v praxi?

O pacienty a jejich pečující se nepřetržitě stará multidisciplinární tým složený z lékařů, zdravotních sester, sociálních pracovníků, psychologů a kaplanů. Jejich podporou je klinický farmaceut a fyzioterapeut. Péči pro pacienty zajišťujeme 24 hodin 7 dní v týdnu po celý rok. Dle zdravotního stavu pacienta je nastavena odborná zdravotní péče našimi lékaři, zdravotní sestry denně vyjíždí k pacientům, sociální pracovníci pomohou vyřídit pečujícím podporu ve formě dávek či kompenzačních pomůcek a asistentky v sociálních službách zajišťují odlehčovací službu.

Pro koho je služba určena?

Pro dospělé i dětské pacienty, kteří vědí, že se jejich nemoc nedá vyléčit a přejí si důstojně žít až do konce v jejich domovech.

Kdo jsou pečující?

Jsou to manželé, partneři, děti, vnoučata, sourozenci... Lidé, kteří se rozhodnou doprovodit svého blízkého a pečovat o něj až do konce jeho života.

Jak je péče hrazena?

Péči poskytujeme zcela bezplatně, protože důstojný závěr života by neměl být otázkou financí. Zdravotní pojišťovny hradí necelou polovinu nákladů na péči, zbytek financujeme z podpory štedrých dárců, veřejných sbírek a dotací. Díky nim můžeme být oporou těm, kdo nás potřebují nejvíce.

Co byste vzkázali těm, kdo stojí před těžkým rozhodnutím?

Opravdu v tom nejste sami a už nyní děláte víc, než si myslíte. Domácí péče o umírajícího je náročná, proto je úplně v pořádku mít strach nebo pochybovat. Pečovat o umírajícího je jedno z nejnáročnějších období, avšak zároveň jedno z nejlidštějších a nejsilnějších. A nikdo by v těchto chvílích neměl být sám.

Kontaktujte mobilní hospic Nejste sami. Budeme s vámi, budeme vaše odborná opora i lidská podpora. Neváhejte nás kdykoliv oslovit.

NEJSTE SAMI
MOBILNÍ HOSPIC

+420 703 134 603

asistent@nejstesami.eu

www.nejstesami.eu

ZE ŽIVOTA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Těšíme se na prázdniny aneb slavnostní pasování budoucích školáků v Mateřské škole Suchonice

V sobotu 13. června 2026 proběhlo na hřišti u sokolovny v Suchonicích tradiční odpoledne nazvané Těšíme se na prázdniny, které společně uspořádaly Obec Suchonice a Mateřská škola Suchonice. Pro děti byla připravena stezka za pokladem, během níž plnily zábavné úkoly a na jejímž konci si vybíraly zasloužené odměny. Po celé odpoledne byl připraven bohatý doprovodný program – malování na obličej, trpytivé tetování, barevné boxerské copánky i občerstvení s nápoji, nanuky a dobrotami z udírny. Hlavním bodem programu bylo slavnostní pasování dvanácti budoucích školáků, kteří se po prázdninách vydají vstříc nové životní etapě. Pasování se jako každoročně ujala klaunka Olina, která svým humorem a milými slovy vykouzlila úsměv na tváři dětem i dospělým.

Počasí nás sice na chvíli napínalo krátkou bouřkou, ale přesně včas se obloha vyjasnila a děti mohly předvést své vystoupení inspirované známými pohádkami, filmy a muzikály. Potlesk sklidily choreografie na motivy *Lotranda* a *Zubejdy*, písně *Oslava veliká*, muziká-

lu *Pomáda* i filmu *Rebelové*. Po slavnostním slibu byli budoucí školáci pasováni a převzali památeční dárky od mateřské školy i Obce Suchonice. Velkou radost dětem udělalo také závěrečné překvapení v podobě hasičské pěny, ve které si mohly dosyta zařadit. Smích a dobrá nálada provázely celé odpoledne. Velmi nás potěšila slova rodičů, kteří nám děkovali za péči o jejich děti i za přátelskou a rodinnou atmosféru, která je s naší mateřskou školou spojována. Taková zpětná vazba je pro nás tím největším oceněním a motivací do další práce.

Na závěr bych ráda poděkovala Obci Suchonice za dlouhodobou podporu a výbornou spolupráci. Díky ní můžeme dětem vytvářet prostředí plné bezpečí, radosti a zajímavých zážitků. Všem našim budoucím školákům přejeme úspěšný vstup do školy a krásné prázdniny plné nezapomenutelných dobrodružství.

Lucie Smékalová
Autorka je ředitelka MŠ Suchonice

© 5x archiv MŠ Suchonice

Týnečáci v Srbsku

Léto je v plném proudu a náš domácí folklorní soubor Týnečáci má za sebou další úžasnou kapitolu. V červenci jsme se vydali reprezentovat Velký Týnec i moravskou lidovou kulturu daleko za hranice naší Hané, a to již potřetí do proslulého Srbska na prestižní Mezinárodní folklorní festival Vršacký věnec.

Čekaly nás tři dny plné tance a kulturního využití. Festivalové dění vypuklo v pondělí 6. července velkolepým krojovaným průvodem. Historické ulice města Vršac se zaplnily plejádou krojovaných účinkujících z různých koutů světa. Velkou pozornost na sebe strhli zejména účastníci z daleké Kolumbie. Průvod vyvrcholil v samotném centru města, kde se po tři následující večery střídaly soubory se svými vystoupeními. Týnečáci měli dostatečné možnosti přesvědčit početné publikum o kráse našeho regionu. Divákům jsme předvedli energické pásmo plné čuháckých tanců, které za doprovodu našich skvělých muzikantů a zpěváků sklidilo značný ohlas.

MFF Vršacký věnec však nebyl pouze o jevištních výkonech, ale především o setkávání a propojování odlišných kultur. Volný čas mezi zkouškami a vystoupeními jsme využívali k navazování kontaktů a nových přátelství, a to zejména se slovenským folklorním souborem Ko-

paničáři z Myjavy, s kterým se nám povedlo navázat družbu a velice se těšíme na budoucí spolupráci.

Dále se nám poštěstilo navštívit dominantu kraje, a to ikonický Vršacký hrad (Vršacká kula), odkud jsme mohli teprve docenit krásy okolní země. Výlet proběhl díky našim přátelům z České besedy. Tento spolek sdružuje českou menšinu v Srbsku a udržuje naše národní tradice i v takto vzdálené zemi. Horké letní dny si všichni účastníci rádi zpříjemňovali osvěžujícím koupáním u místního jezera.

Poslední zastávka nás dovedla do malého Česka u Dunaje. Závěr srbského putování patřil dalšímu výjimečnému vystoupení. Týnečáci zavítali do obce Kruščica, kde účinkovali na festivalu *Lepota različnosti* („Krása rozmanitosti“). Obec Kruščica leží v Jihobanátu nedaleko hranic s Rumunskem a je proslulá svou pestrou národnostní mozaikou. Vedle srbské většiny zde po staletí žije také významná česká menšina, díky čemuž se zde čeští rodáci cítí doslova jako doma.

Vystoupení na tomto festivalu bylo krásnou tečkou za celým zájezdem. Reprezentace Týnečáků navíc nezůstala bez odezvy. Náš soubor obdržel pozvánku na nadcházející ročník prestižního mezinárodního festivalu World Folklore Festival Côte d'Azur, který se

© 9x Milan Stacho

každoročně koná ve francouzském městě Cannes!

Účast na festivalu nás nabila novou energií a přinesla nám bohaté zkušenosti. Přesvědčila nás o smysluplnosti našeho úsilí a ukázala nám, že naše práce může přinášet radost a potěšení nejen nám, ale i lidem z jiných krajů.

Velké poděkování patří všem tanečnickům, zpěvákům a v neposlední řadě muzikantům, kteří nás tak profesionálně doprovázeli. Dále tímto chceme poděkovat obci Velký Týnec, která nás podporuje již mnoho let. Obrovský vděk

patří též naší srbské kamarádce Draganě Radović, která je předsedkyní České besedy v Srbsku. Nesmíme zapomenout ani na firmu Autoslužby Tichý a její skvělé řidiče, kterým tímto velmi děkujeme za nezapomenutelnou cestu tam (do Srbska) a zase zpět.

Aneta Vacková, Anna Plevová
a Vít Hrudník
Autoři jsou členy
Národopisného souboru Týnečáci

17.ročník pohárové soutěže O putovní pohár starosty obce Velký Týnec

V sobotu 11. července 2026 se u hasičské zbrojnice uskutečnil již 17. ročník pohárové soutěže O putovní pohár starosty obce Velký Týnec. Počasí nám přálo, a tak si všichni přítomní mohli užít den plný sportovních výkonů, přátelské pohody i zábavy.

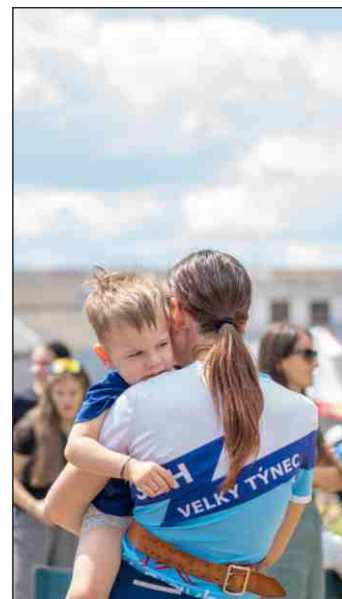
Na start letošního ročníku se postavilo celkem 14 družstev, z toho 7 ženských. O napínavé souboje nebyla nouze a diváci po celý den vytvářeli skvělou atmosféru svým fanděním. V mužské kategorii si pro vítězství doběhli borci z Tršic. Do soutěže nastoupilo domácí mužské družstvo, které obsadilo pěkné 5. místo. Velkou radost nám udělaly naše domácí ženy, které předvedly výborný výkon a s časem 17,14 vybojovaly zasloužené 1. místo. Svou premiéru si letos užily také naše Elitní slepičky – tým složený převážně z žen, které před přibližně 25 lety stály u zrodu ženského družstva ve Velkém Týnci. Jejich účast byla nejen

milým zpestřením celé soutěže, ale také krásnou připomínkou začátků ženského kolektivu.

Myslelo se i na nejmenší návštěvníky. Pro děti byl připraven skákací hrad, malování na obličej i bazének s vodou, který při slunečném počasí přišel opravdu vhod. Po celý den nechybělo ani bohaté občerstvení, takže si na své přišli malí i velcí.

Na závěr bychom chtěli srdečně poděkovat Obci Velký Týnec, členům našeho sboru, všem organizátorům, sponzorům, rozhodčím, závodníkům, divákům i všem, kteří se jakýmkoliv způsobem podíleli na přípravě a hladkém průběhu celé akce. Díky vám všem se letošní ročník opět vydařil. Budeme se těšit na setkání při 18. ročníku naší pohárové soutěže.

Anna Bartlová
Autorka je starostkou SDH VT

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

Začátek léta s Rodinným centrem Čmelda

Díky skvělému zázemí hasičské zbrojnice jsme letos mohli přivítat více dětí než kdy dříve, což nás nesmírně těší. Celý týden byl nabitý tvořením, sportovními hrami i dobrodružstvím. Jedním z vrcholů byl výlet vlakem do Živé vody v Modré. Nejprve jsme navštívili Archeoskanzen, kde se děti při poutavé komentované prohlídce přenesly do života našich předků v 9. století. Poté se vydaly do jedinečného podvodního tunelu, odkud mohly zblízka pozorovat ryby v jejich přirozeném prostředí.

Nechybělo ani koupání v přírodním biotopu. Chladnější voda? Tu děti vůbec neřešily a užily si ji naplno! Na závěr výletu jsme navštívili výběh majestátních praturů, kteří všechny zaujali svou velikostí.

Poslední den patřil výpravě na Mohylu, kde na děti čekala stezka plná úkolů, hádanek a týmových výzev. Každý si odnesl nejen drobnou odměnu, ale hlavně spoustu krásných vzpomínek.

Děkujeme všem dětem za úžasnou atmosféru, rodičům za důvěru a všem dobrovolníkům i podporovatelům, kteří pomohli tábor uskutečnit.

*Za Rodinné centrum Čmelda
Kateřina Parčová*

Policejní akademie Zootropolis přinesla týden plný her, dobrodružství i týmové spolupráce

Příměstský tábor SRPS 1. turnus 13. až 17. července

Letošní příměstský tábor se nesl ve znamení Policejní akademie Zootropolis, inspirované oblíbeným animovaným filmem. Po celý týden se 34 dětí ve věku od 4 do 12 let proměnilo v mladé policejní kadety, kteří plnili rozmanité úkoly, řešili detektivní případy a užívali si spoustu zábavy.

O tematickou atmosféru se postarali také vedoucí, kteří představovali jednotlivé postavy ze světa Zootropolis. Děti byly rozděleny do tří oblastí – Tundrákov, Prales a Sahara. Nejprve si zvolily své velitele a následně jim byla přidělena zvířátka s různými vlastnostmi a výhodami, které mohly využívat při soutěžích. Každý tým si pak vytvořil vlastní identitu a název. Vznikly týmy Šelmy, Liány a chlapecký tým Ledoborci. Během celého týdne děti soutěžily ve sportovních, logických i týmových hrách, za které získávaly nálepky. Ty mohly získat nejen za úspěchy v soutěžích, ale také za plnění bonusových úkolů nebo za ochotu pomáhat vedoucím. Díky tomu byly motivovány nejen k soutěžení, ale i ke spolupráci a vzájemné pomoci. Velký úspěch sklidila detektivní hra, ve které se děti staly skutečnými vyšetřovateli. Obdržely policejní spis s důka-

zy, výpověďmi svědků a musely prozkoumat připravené místo činu. Jejich úkolem bylo odhalit pachatele a zodpovědět řadu dalších otázek. Právě tato aktivita patřila mezi nejoblíbenější části celého tábora.

Nechyběla ani tvořivá část programu. Děti si vlastnoručně batikovaly trička, malovaly hříčky barvami na sklo s motivy Zootropolis, navrhovaly a malovaly své týmové symboly a vyráběly řadu dalších originálních výrobků, které jim budou tábor připomínat.

Tradicí tábora je také celodenní výlet. Letos děti navštívily KOVOZOO ve Starém Městě u Uherského Hradiště, kde s obdivem poznávaly, co vše lze vytvořit z kovového odpadu. Exkurze jim ukázala, že staré věci nemusí skončit na skládce, ale mohou dostat nový život v podobě zajímavých uměleckých děl. Počasí nám po celý týden přálo, a tak nechyběly ani oblíbené vodní hry, které se tradičně staly jednou z nejvyhledávanějších aktivit.

Na závěr tábora proběhlo slavnostní vyhodnocení. Oceněny byly nejlepší týmy i tři nejúspěšnější jednotlivci z každého týmu. Všechny děti si odnesly bohaté odměny, nové zážitky i spoustu krásných vzpomínek.

Velké poděkování patří místním hasičům za poskytnutí prostor hasičské zbrojnice, MAS Hanácké Království za finanční podporu tábora, a hlavně Spolku rodičů a přátel školy Milady Petřkové, který tento tábor organizoval, za vytvoření skvělého zázemí a zapůjčení sportovního, výtvarného i technického vybavení.

Věříme, že si děti letošní Policejní akademii Zootropolis naplno užily a odvezly si domů nejen zasloužené odměny, ale především spoustu nových přátelství, zkušeností a nezapomenutelných zážitků.

*Michaela Dvořáková
Autorka byla vedoucí tábora
a je místopředsedkyní SRPS*

POHÁDKA

Svatba na zvonečkové louce

Na rozkvetlé louce modravých zvonečků žila víla Zvoněnka. Sukýnku měla zvonečkově modrou, smála se jako rozhoupané zvonečky a voněla stejně krásně, jako tato květina. Byla šťastná a rozesmátá. S východem sluníčka běhala po louce a klinkala na zvonečky. Tančila při jejich zvonivé hudbě a zpívala do rytmu. Byla při tom roztomilá a hezká jako kytička. Na téže louce, ale na druhém konci, dole u potůčku, bydlel skřítek Nikýtek. Zvoněnkou neznal, jelikož tak daleko ho jeho malé nožky nikdy nedonesly. Žil poklidně a staral se, aby potůček měl vždy pro průzračnou voděnku volné koryto. Čistil jej od trav, bahna i listů. Bylo mu dobře, přesto neměl v sobě klid. Něco ho táhlo do neznámého okolí. Nutilo jej podnikat výlety hlouběji a hlouběji do zvláštních trav. A tak se stalo, že navštívil i zvonkovy kraj.

rozhoupal. I rozběhl se a vši silou se opřel o květinu. Drc! Stonek se hluboce ohnul. Zvonek se při tom rozhoupl až téměř k zemi. Zazněl jeho potměný hlas. Klink. Stonek se pružně vracel v druhou stranu, s ním i veliký zvon. Klank. Opět se zvonek téměř dotkl země. Už, už se spolu se stonkem zvonek vracel zpět, když se náhle, právě nad skřítkovou hlavou, utřhl. Buch! Těžce dopadl na ubohého skřítku. Uvěznil jej pod svůj modrý klobouk. „Pomóc, pomóc!“ volal překvapený skřítek. Bušil na stěny zvonku a snažil se jej převrátit. Byl však příliš těžký. „Pomozte mi někdo!“ úpěl zoufale. V hlavičce mu probíhalo tisíc hrozných představ. Co když nikdo nepůjde kolem? Zahyne? S hrůzou se dal znovu do bušení na stěny zvonku a hlasitého volání! Křičel, až ho hlasivky bolely!

Tou dobou byla Zvoněnka nedaleko.

drobná víla bázlivě. Uvězněný skřítek se zradoval. Zachránce! A jaký má milý hlásek! „Jsem skřítek Nikýtek, bydlím dole u potůčku a sem jsem zabloudil. Když jsem si hrál se zvonky, jeden na mě spadl. Zatracená kytko. Určitě mi to udělala naschvál! Můžeš mi pomoci?“ zvolal skřítek. „Zvoneček? Že by Ti chtěl ublížit? Nevěřím! To Ty jsi asi nějaký nešika!“ na to roztrpčele Zvoněnka. „Ech, nějak se té kytky zastáváš! Kdo jsi?“ zahuhlal zpoza svého vězení Nikýtek. „Jsem zvonková víla Zvoněnka a moc dobře vím, že zvonky nejsou zlé. Jsou tu pro radost. Nejsou zákeřné. Křivdíš jim. Musíš se jim omluvit.“ „Omluvit? Ted? Ještě tady mohu umřít, nepomůžeš-li mi. Omluvím se jim, až budu z téhle klece venku.“ „Ne, musíš hned! Pomůžu Ti, ale musíš se omluvit květině.“ nedala se Zvoněnka. „No dobře. Zvonečku slyšíš mě?“ hlaholil Nikýtek. Ostatní zvonečky tichounce zaklinkaly v souhlas. „Omlouvám se ti zvonečku, sám jsem si svojí trampotou vinen.“ teskně pronesl Nikýtek. To už Zvoněnka suchým stéblem trávy celou svou silou nadzvedávala těžký zvonek.

Jakmile si Nikýtek všiml pohybu svého vězení, lehl si na zem. Kousíček se podařilo těžký zvon Zvoněnce nadzvednout. „Honem!“ pobídla Zvoněnka Nikýtku držíc stěží váhu zvonku. Nikýtek nelenil. Hbitě podlezl škvírou. A byl venku. Uf. Komu, že vděčí za záchranu? Otočil se. Pohlédl. Údivem se mu otevřela ústa. „Ty jsi Zvoněnka?“ vydechl zasněně. Něžná víla na tom byla stejně. Skřítek se jí moc líbil. Nedokázala odpovédět, jen se zarděla a sklopila oči. Skřítek přikročil. „Děkuji ti, vílo, za záchranu.“ Odvážil se a vzal Zvoněnkou za ruku. Přivoněl k ní. „Jak krásně voníš, Zvoněnko. Jak jsi hezoučká a milá. Zvoněnko, zamiloval jsem se. Docela.“ zadýchal se při své zpovědi. Na chvíli se odmlčel a pohlédl na zvonečkovou vílu. „Zvoněnko, vezmeš si mě za svého muže?“ Víla pohlédla. Upřeně a usmívajíc se. Přikývla. „Ano.“ Skřítek se zradoval. Vyskočil ze země, objal svoji milou

a točil se s ní do kolečka, jako bláznivý. Pak zůstali stát. Hleděli si se smíchem do očí. Zvoněnka náhle zvažněla. „Co se stalo?“ vyděsil se Nikýtek. „Rozmyslela ses?“ zhroutil se. „Ne, Nikýtku. Ráda bych si tě vzala za muže. Ale nemohu. Nemám šaty.“ řekla Zvoněnka. „Jak pak, že nemáš. Máš! A jaké krásné, modré.“ nerozuměl Nikýtek. „Právě,“ odpověděla Zvoněnka „ale já potřebuji šaty bílé. Potřebuji bílý zvoneček, abych z něj ušila bílé šaty. Jinak si tě nevezmu.“ „Tak najdeme bílý zvoneček.“ nezalekl se Nikýtek. „Takový určitě na naší louce není.“ Zvoněnka už ronila slzičky. Skřítek vzal vílu za ruku. „Nesmysl.“ řekl a už spolu běželi loukou a dívali se do korun voňavých kytiček. „Modrý,“ hlásil Nikýtek. „Tenhle je taky modrý,“ volala Zvoněnka.

Čas běžel a loukou zněla střídavě stále tatáž slova. „Modrý. Modrý. Taky modrý.“ Už byli hodně unavení. Museli si sednout, odpočinout. Nikýtek zapřemýšlel. „Nejsme teď daleko od mého domova. Mohli bychom jít támhle pod ten velký strom. Odpočinem tam a spát půjdeme ke mně, k potůčku. To už bude docela blízko.“ Zvoněnka souhlasila. Jak přicházeli do stínu starého dubu, náhle oba jako naráz vykřikli: „Bílý!“ Malý zvonek, jak se mu nedostávalo sluníčka, aby namaloval modrou na své květy, zůstal docela bílý. „Zvoněnko, bude svatba?“ zeptal se zvesela Nikýtek. „A jaká!“ rozradostněně na to Zvoněnka. Jako by nebyli nikdy unavení, běželi ke zvonku. Spolu rozhoupali zvonek. Jednou dvakrát, až se na všechny strany ohýbal, až se nakonec utřhl. Tentokrát měl Nikýtek štěstí a včas uskočil. Zvoněnka hned jala se stříhat, špendlit a šít. Než slunce zapadlo, měla Zvoněnka krásné bílé šaty. A byla svatba. Všichni z louky se na tu slávu seběhli. Tančilo se, jedlo, kovářci jim tam hráli na housličky. Krásná to byla svatba, stejně tak, jako krásný je sluneční den na zvonečkové louce.

Připravila Vladimíra Hacsiková
Zdroj: předškoláci.cz

„Ach, jak jsou modré, střapaté a voňavé!“ tuze se podívoval oněm něžným květinám. „A jak krásně hrají!“ Zkoušel pít jejich nektar. „Nu, i dobře chutnají!“ Narážel do zvonků a nechal je rozehráť svoji píseň. O chvíli déle z dalšího květu upíjel nektar. Nemohl se nasytit té lahody a krásy. „Hle, takový velký zvonek, ten jistě bude mít zvučný hlas.“ Zahýbal mohutným stonkem, zvon se však ne-

Právě odpočívala pod svými modrými květinami laskána sluníčkem na tvářičkách. „Co to slyším?“ podivila se. „Ach ano, někdo volá o pomoc. Něco se stalo!“ Vyskočila hbitě a přiložila ručičku k oušku, hledajíc směr nářku. „Pomóc!“ Šla za zoufalým hlasem. Křik sílil, až přivedl Zvoněnkou k obrovskému zvonku. Opatrně jej obešla. Nářek se opravdu ozýval zevnitř. „Kdo tam?“ zeptala se

TVOŘENÍ PRO DĚTI

Včelka z ruličky od toaletního papíru

Ne každý prázdninový den je plný sluníčka. Proto jsme vám připravili jednoduché tvoření z ruličky od toaletního, kterým snadno zabavíte děti, když se po obloze prohání mraky a zahradu smáčí dešťové kapky. Včelka je krásnou letní dekorací, kterou si děti zamilují.

Co budete potřebovat

- Ruličku od toaletního papíru
- Žlutý a černý papír
- Kousek bílého papíru na oči a křídla
- Kousek červeného papíru na pusku
- Lepidlo
- Nůžky

Jak na to

Ze žlutého papíru vystříhnete pruh, který vystačí na obalení ruličky. Z černého papíru vystříhnete dva silnější pruhy a z bílého papíru dvě křídla a dvě oči. Z červeného papíru připravte pusku. Děti na ruličku od toaletního papíru nalepí žlutý papír. Ruličku ozdobí černým papírem, přilepí křídla, oči a pusku a včelka je hotová.

Rubriku připravila Vladimíra Hacsiková
Zdroj obrázků máma do deště a emimino.cz

máma do deště

Léto

Najdi v každé obrázek, který do řady nepatří.

eMimino.cz

Léto

Najdi mezi obrázky co nejvíce rozdílů.

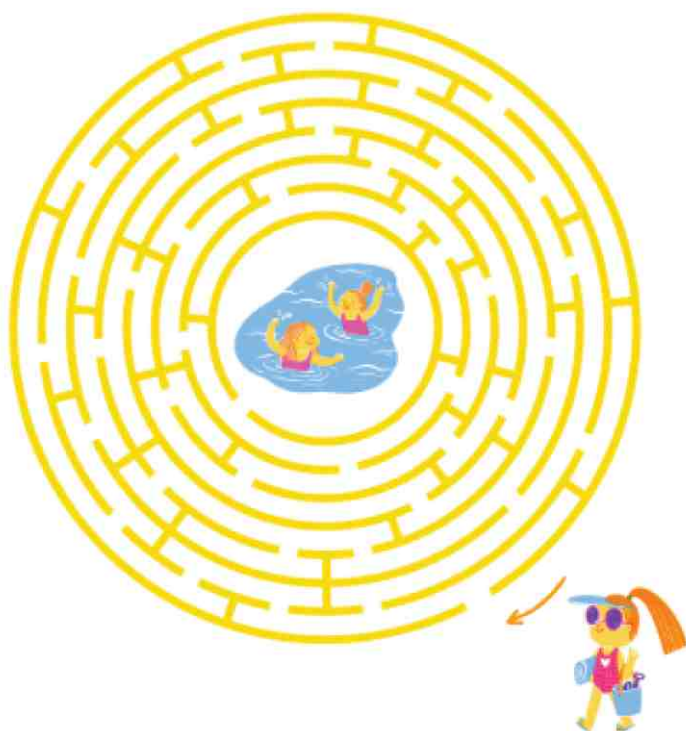

eMimino.cz

Léto

Pomoz holčičce najít cestu ke koupališti.

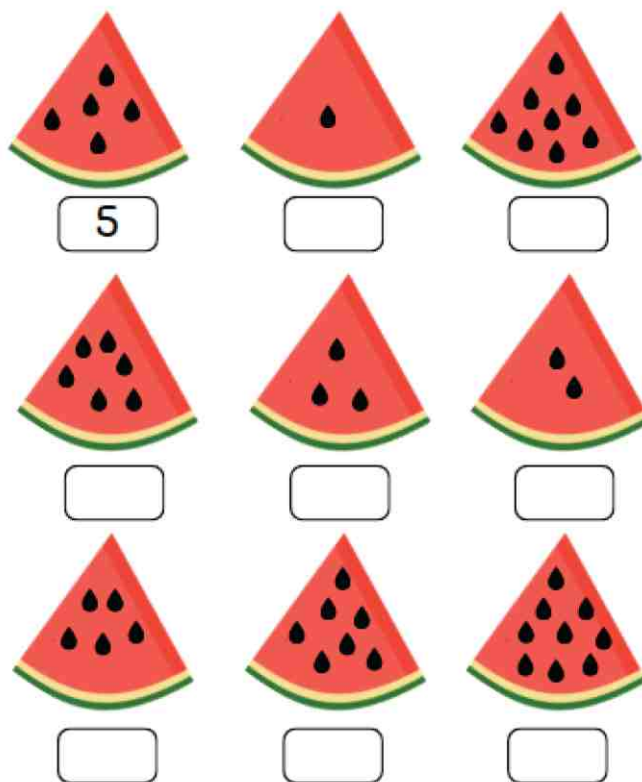

eMimino.cz

Léto

Spočítej jádýrka v melounu a čísla запиš.

eMimino.cz

TIP NA VÝLET Lesní bar v Lipové

Hledáte výlet, který bude bavit děti i dospělé? Vydejte se vlakem do Horní Lipové a odtud pěšky k oblíbenému Lesnímu baru. Čeká vás přibližně 2,5 kilometru dlouhá procházka po staré lesní asfaltové cestě, kterou lemují dřevěná zvířátka, hříbky a nejrůznější herní prvky. Díky nim děti ani nepostřehnou, že cesta postupně stoupá do kopce. Závěrečný úsek je sice o něco strmější,

přesto celou trasu bez větších potíží zvládnou i malí výletníci v kočárku. Odměnou na konci je příjemné posezení v Lesním baru. Najdete zde ohniště pro opékání špekáčků (lze je koupit na místě), výběr nápojů – od domácích limonád a dětských pitíček až po pivo i nealkoholické varianty. K dostání jsou také klobásy a drobné občerstvení. Sami si můžete připravit čaj nebo kávu. Celý bar

funguje na principu důvěry – bez obsluhy, s platbou do kasičky. A potěší i velmi příznivé ceny.

Na své si přijdou také děti. Připravené jsou pro ně konvičky a další hračky na vodní hrátky. Jedinou nevýhodou je absence toalety, se kterou je dobré předem počítat.

Pokud se vám nechce vracet stejnou cestou, můžete zvolit lesní pěšinu po

druhé straně potoka. Je o něco dobrodružnější – místy se prodíráte ostružiním a na konci přejdete most zpět na původní trasu. S kočárkem ji ale nedoporučujeme.

Jestli hledáte nenáročný výlet do přírody s příjemným cílem, Lesní bar v Horní Lipové rozhodně stojí za návštěvu.

Připravila Vladimíra Hacsiková

SOUTĚŽNÍ KŘÍŽOVKA PRO DĚTI

Seniorský zájezd na zámek Holíč a Baťův kanál

V úterý 21. července pořádala společnost Senior Travel s. r. o. jednodenní seniorský zájezd na zámek Holíč a na Baťův kanál. Zájezdu se zúčastnila skupina seniorů z Dubu nad Moravou, skupina seniorů z Týnečka a nejpočetnější a nejveselejší skupinu tvořili účastníci Klubu seniorů Velký Týnec, kterou dal dohromady náš Přemek. Organizaci celého dne zajišťovala delegátka cestovní společnosti paní Lucie Hudeczková.

Brzy ráno se vyjelo pěkným novým autobusem a prvním cílem byl zámek Holíč, který se nachází na Slovensku, v blízkosti našich hranic. Holíč byl hrad vystavěný ve 13. století a přestavěný na zámek. Tvoří jej rozsáhlý barokně klasicistický komplex s unikátním bastionovým opevněním, což je obranný systém vyvinutý v raném novověku jako reakce na nástup dělostřelectva.

Nachází se v Trnavském kraji na západním Slovensku. Areal s původním středověkým vodním hradem sloužil od roku 1736 jako císařské letní sídlo rodu Habsburků. Stal se majetkem Františka Lotrinského. Zámek je od 14. září 1963 chráněn jako národní kulturní památka. Po prohlídce zámku jsme odjeli do města Strážnice, kde jsme na přístavišti nastoupili na plavební loď a vydali se na plavbu po Baťově kanálu. Celou plavbu jsme poslouchali zajímavé vyprávění

pana průvodce. Kanál byl vybudován na středním toku řeky Moravy v letech 1934-1938 pod vedením Jana Antonína Bati jako dopravní cesta pro přepravu lignitu z dolu v Ratíškovicích do teplárny v Otrokovicích. Celková délka vodní cesty činí 52 km a zahrnuje řadu unikátních technických památek, jako jsou např. původní plavební komory. Dnes Baťův kanál slouží výhradně k rekreační plavbě.

Po plavbě překrásnou přírodou nás čekal vydatný oběd přímo v restauraci u přístaviště. A jídelní porce byly tak veliké, že až přecházel zrak. Po obědě a po mírném odpočinku nás ještě čekala návštěva Skanzenu ve Strážnici čili v Muzeu vesnice jihovýchodní Moravy. Strážnický skanzen je rozsáhlý areál představující lidovou architekturu, tradiční řemesla a zemědělství moravského Slovácka. Nachází se zde 60 historických objektů, které sem byly postupně přemístěny z různých oblastí jihovýchodní Moravy. Skanzen nabízí nejen pohled do historie, ale také živé ukázky tradičních činností. Během roku se zde konají řemeslné dílny, folklorní vystoupení, slavnosti, tematické akce, jako například dožínky, velikonoční a vánoční zvyky.

Expozice seznamují účastníky se způsobem života a bydlení lidu jak v hor-

ských oblastech Slovácka, tak v úrodné části Pomoraví.

A tak nám rychle uplynul celý den. Každý si jistě odnesl mnoho pěkných zážitků. A co víc dodat? Počasí nám přálo, nebylo moc horko, bylo tak akorát, a k tomu všemu sluníčko nám svítilo nad hlavou. Myslím si, že výlet se nám vydařil. Viděli a zažili jsme mnoho nového

a pěkného! A všichni jsme se ve zdraví a v dobré náladě vraceli domů. Děkujeme paní delegátce za prima zájezd a panu řidiči za bezpečnou jízdu!

Věra Fialová

Autorka je členka Klubu seniorů VT

archiv Klubu seniorů Velký Týnec

Žehnání zvonů v chrámu Jakuba Většího a sv. Anny ve Staré Vodě u Libavé

Slavnostní akt se konal v neděli 26. července za účasti velkého množství všeho lidu. Lid tento se ani nevešel do samotného chrámu, a tak posedával na lavicích před ním. Slova pronesená uvnitř díky kvalitnímu ozvučení naplňovala celý prostor nádvoří a usadala do duší poutníků. Slavná a velká pouť to byla!

Něco archaického tam na mne dýchlo, a tak jsem se o to chtěl s vámi podělit v úvodním odstavci i jazykově. Do chrámu jsme se samozřejmě nevešli, tudíž jsme chvíli venku poslouchali, než nás slunce přemohlo a my zatoužili po stínu a chladivém doušku ze studánky. Cesta vždy něco otevírá a tato ve mně a mojí ženě otevřela vzpomínky na to, jak jsme tam před pětadvaceti lety jezdili pro čechovické skauty, kteří tam pod vedením legendárního skautského vedoucího Honzy Pečinky řečeného Jambo objevovali zaniklý svět vesnice známé jako Stará voda – Altwasser. Vysekávali náletové dřeviny, vynášeli suť z kostela, objevovali jména původních obyvatel na zaniklém hřbitově a opravovali stavbu u studánky. Držím teď v ruce sklenici naplněnou její vodou a spolu s ní si říkám: Aqua fundamentum vitae čili voda základ života. Honza Pečinka měl sen, že se Stará voda stane místem setkávání pro skauty z celého světa a že se do ní vrátí život. A tak se také stalo. Ani jedno místočko dnes v chrámu nezůstalo volné a vzpomínky na skautskou obnovu Staré vody si s sebou vzali účastníci do všech světových stran, dokonce i za oceán.

I my je neseme a promítáme si je na základy domů, které je vidět kolem potoka. Představujeme si, jaké to tu asi bylo před devadesáti lety, kdy tu mělo domov několik set lidí. A jaké to bylo, když tu hospodařila sovětská okupační vojska a kostel sloužil za skladiště a vězení pro neposlušné vojáky. Dnes se sem oficiálně vracejí zvony. Zvony jsou určeny k tomu, aby svolávaly lid a od-

měřovaly mu čas k práci a odpočinku. Ještě tady žádný lid mimo sváteční chvíle není, ale domnívám se, že jednou se tady bude moci stavět a lidé tu opět budou mít svůj domov. I tak může vypadat vyrovnání se s historií. Navzdory politickým prodávacům strachu ze suďáků, emigrantů, Američanů a Evropské unie.

Při cestě domů se ozvalo mé mladé undergroundové já a neodpustilo si několik ironických poznámek. Dnes velká sláva, při které si papaláš a všichni svatí podávali ruce, ale kde ty ruce byly, když tady Honza a naši kluci pracovali? A jestli si dobře vzpomínám, tak první zvon dovezl Honza ze hřbitova zvonů v Hamburgu. Ale tak to je. Vizionáři

odcházejí a pánové v oblecích si vážou kravaty a poplácávají se po zádech.

Stanislav Denk

Autor je místostarosta obce

DAIMLER TRUCK

Česká republika

Vážení a milí spoluobčané,
věříme, že jsme pro vás dobrým sousedem, a proto bychom vám chtěli nabídnout možnost prohlédnout si naše prostory a dozvědět se více o tom, co zde máme a co můžeme nabídnout. Rádi bychom vás proto pozvali na

Den otevřených dveří

**v areálu společnosti Daimler Truck Česká republika
na adrese Olomoucká 805, Velký Týnec – Vsisko
dne 20. 9. 2026 od 11 do 16 hodin.**

Součástí akce bude prohlídka našich prostor s odborným výkladem, výstavka našich vozidel a možnost svezení, drobné občerstvení, zábavné atrakce pro děti a mládež a malý dárek pro každého návštěvníka. Pokud přijedete autem, můžete zaparkovat v našem areálu na vyznačeném parkovišti. Prosíme, rezervujte si čas, rádi vás u nás přivítáme! Těšíme se na vaši návštěvu!

Tým Daimler Truck ČR

Přijmeme autodiagnostika nebo autoelektrikáře do Truck centra ve Velkém Týnci.

Hledáš zajímavou a dobře ohodnocenou práci se špičkovou technikou? Pak tě rádi přivítáme do našeho hvězdného týmu Mercedes-Benz Trucks ve Velkém Týnci. Kontaktuj nás na telefonu **733 674 730**, nebo navštiv stránky **daimlertruck.jobs.cz**.

Náborový příspěvek
pro mechaniky až

120 000 Kč

Mercedes-Benz
Trucks you can trust

Týnecký fotbal stojí opět na prahu nové sezóny

Po krátké letní přestávce a dalších dnech vyplněných sportem (MS ve fotbale, Wimbledon, Tour de France) se nám v měsíci srpnu rozjedou i krajské soutěže našich družstev. V letošním roce se podařilo mužstvům hrající krajské soutěže dostat o patro výš, a to ať už formou postupu, (muži, dorost) tak i přiřazením starších a mladších žáků do krajského přeboru. Největším lákadlem bude pro většinu fanoušků týneckého fotbalu sou-

těž mužů, kterým se podařilo poprvé v historii našeho oddílu dostat do 6.ligy (1. A třída).

Rozlosování podzimní části soutěže mužů 2026/27

6. liga skupina B

- 3. kolo - 16. 8. - 16:30 Velký Týnec - Milo Olomouc-Nové Sady B
- 4. kolo - 23. 8. - 10:00 Sokol Opatovice - Velký Týnec
- 5. kolo - 30. 8. - 16:00 Velký Týnec - TJ Kožušany
- 6. kolo - 6. 9. - 16:00 Velký Týnec - SK Radslavice
- 7. kolo - 13. 9. - 16:00 FK Kozlovice B - Velký Týnec
- 8. kolo - 20. 9. - 15:30 Velký Týnec - Sokol Čechovice
- 9. kolo - 27. 9. 15:30 FC Beňov - Velký Týnec
- 10. kolo - 4. 10. - 15:00 Velký Týnec - Haná Prostějov
- 11. kolo - 11. 10. - 10:00 Sokol Ústí - Velký Týnec
- 12. kolo - 18. 10. - 14:30 Velký Týnec - FC Želatovice B
- 13. kolo - 25. 10. - 14:30 Sokol Určice - Velký Týnec
- 2. kolo - 31. 10. - 14:00 Sokol Mostkovice - Velký Týnec
- 1. kolo - 8. 11. - 14:00 Velký Týnec - FK Hlubočky

Podzimní domácí zápasy mužů se odehrají v neděli. Pokud dojde ke změnám

v zápasech u našich soupeřů, všichni naši fanoušci budou včas informováni.

Rozlosování Krajského přeboru - 4. liga dorostu

- 4. kolo - 23. 8. - 10:00 FK Slavonín - Velký Týnec
- 1. kolo - 26. 8. - 16:30 Velký Týnec - Sokol Čechovice
- 5. kolo - 29. 8. - 10:00 Velký Týnec - Slovan Černovír
- 2. kolo - 2. 9. - 16:30 FK Chropyně - Velký Týnec
- 6. kolo - 5. 9. - 10:00 Velký Týnec - FK Velká Bystřice
- 7. kolo - 12. 9. - 10:00 FK Kozlovice - Velký Týnec
- 8. kolo - 19. 9. - 10:00 Velký Týnec - FK Šternberk
- 9. kolo - 26. 9. - 15:30 SK Hranice B - Velký Týnec
- 10. kolo - 3. 10. - 10:00 Velký Týnec - Tatra Litovel-Haňovice
- 11. kolo - 10. 10. - 10:00 Milo Olomouc - Nové Sady-Velký Týnec
- 12. kolo - 17. 10. - 10:00 Velký Týnec - Chvátkovice-Dolany
- 13. kolo - 25. 10. - 10:00 Sokol Nový Malín - Velký Týnec
- 3. kolo - 28. 10. - 10:00 Velký Týnec - FK Warex Jeseník
- 14. kolo - 31. 10. - 10:00 Velký Týnec - FK Mohelnice
- 15. kolo - 8. 11. - 10:00 Tatra Všechnovice - Velký Týnec

3. liga, Krajský přebor starších žáků

- 3. kolo - 30. 8. - 10:00 FK Slavonín - Velký Týnec
- 6. kolo - 5. 9. - 10:00 Slovan Černovír - Velký Týnec
- 1. kolo - 9. 9. - 16:30 FK Kozlovice - Velký Týnec
- 7. kolo - 12. 9. - 10:00 Velký Týnec - Sokol Olšany-Čechovice
- 8. kolo - 19. 9. - 10:00 FK Velká Bystřice - Velký Týnec
- 2. kolo - 23. 9. - 16:30 Velký Týnec - HFK Olomouc-Bohuňovice
- 9. kolo - 26. 9. - 10:00 Velký Týnec - FK Šternberk
- 10. kolo - 3. 10. - 11:30 FKM Konice - Velký Týnec
- 11. kolo - 10. 10. - 10:00 Velký Týnec - SK Hranice B-Opatovice
- 12. kolo - 17. 10. - 10:00 SK Loštice 1923 - Velký Týnec
- 13. kolo - 24. 10. - 10:00 Velký Týnec - FK Mohelnice
- 3. kolo - 28. 10. - 10:00 Sulko Zábřeh - Velký Týnec
- 4. kolo - 31. 10. - 10:00 Velký Týnec - Milo Olomouc-Nové Sady

Krajský přebor mladších žáků

- 5. kolo - 30. 8. - 11:45 FK Slavonín - Velký Týnec
- 6. kolo - 5. 9. - 11:45 Slovan Černovír - Velký Týnec
- 1. kolo - 9. 9. - 15:00 FK Kozlovice - Velký Týnec
- 7. kolo - 12. 9. 11:45 Velký Týnec - Sokol Olšany-Čechovice
- 8. kolo - 19. 9. - 11:45 FK Velká Bystřice - Velký Týnec
- 2. kolo - 23. 9. - 15:00 Velký Týnec - HFK Olomouc-Bohuňovice
- 9. kolo - 26. 9. - 11:45 Velký Týnec - FK Šternberk
- 10. kolo - 3. 10. - 10:00 FKM Konice - Velký Týnec
- 11. kolo - 10. 10. - 11:45 Velký Týnec - SK Hranice B-Opatovice
- 12. kolo - 17. 10. - 11:45 SK Loštice 1923 - Velký Týnec
- 13. kolo - 24. 10. - 11:45 Velký Týnec - FK Mohelnice
- 3. kolo - 28. 10. - 11:45 Sulko Zábřeh - Velký Týnec
- 4. kolo - 31. 10. - 11:45 Velký Týnec - Milo Olomouc-Nové Sady

Všem týmům v krajských soutěžích přeji úspěšný start do podzimní sezóny a věřím ve skvělou reprezentaci našeho oddílu a zároveň naší obce. Ostatní mužstva mládežnických kategorií zasáhnou do bojů o body v měsíci září.

Těším se na podporu všech našich stávajících, třeba i nově příchodích fanoušků!

Robert Prečan
Autor je předsedou fotbalového oddílu Sokol Velký Týnec

PŘÍPRAVNÁ UTKÁNÍ

SRPEN

11. 8. 2026 | 18.00

13. 8. 2026 | 17.00

20. 8. 2026 | 18.00

27. 8. 2026 | 17.30

8	9			4	2			1
		5						
4		6	3			9		
6	8							
		1				6		
							9	3
		4			9	1		2
						3		
5			1	8			6	9

Správné znění tajenky zašlete poštou, e-mailem nebo ho zatelefonujte na Obecní úřad Velký Týnec, Zámecká 35, 783 72, Velký Týnec, telefon.: 585 151 111, e-mail: sekretariat@velkytynec.cz a to do konce aktuálního měsíce.

VELKÝ TYNEC	Instinkt	Zkr. obecní zřízení	Tajenka 2	Oslovení otce	VELKÝ TYNEC	Zkratka pro šedo-zelené	Italský prozaik (Umberto)	Tajenka 3	Krátký televizní snímek	Plemeno	
Místo v zaměst-nání					Přístroj k mísení nápojů						
Součást koňského postroje					Docela						
					Ostro-vanka						
Tvrdě pracu-vati						Am. vy-nálezce výtahu					
						Německy lékař					
VELKÝ TYNEC	Cvok (slang.)	Platidlo Turecka					Obch. a propag. agentura				
		Jáma po-skytující kryt							Ves		
Amer. spisovatel Edgar Alan...				Folklorní oděv					Snovat	Zájmeno	
Zobra-zení nahé postavy				Žáruvzd. nerost							
				Čínská opera (velký typ)							
Ochut-návka					Slabé						
					Vodič elektrify						
Odborník na op-tické přístroje						Vtlačovat					
						Okřiknutí					
VELKÝ TYNEC	Obrazy nahých lidí	Mn. č. kůň (napis obráceně)					Mužské jm. 26. 4.				
		Arab. drn. nástroj						Mat.-tech. zásobo-vání			
Automat. nastav. TV stanic				Býv. vys. uč. marx. leninismu					Klasik moderní architek-tury (Adolf)	Ženské jméno 26. 7.	
Návody				Slovensky jiný							
					Podzemní chodba v dole						
					Kanál ČT						
						Hudební nástroj					
						Anglický souhlas					
		Mléčné výrobky					Nabitá částice atomu				
		Mazivo									
	Římských 1500			Značka teluru			České aerolinky				
	Už			Okr. nár. výbor			Část koňského postroje				
Část roku					Taneční prvek				Heslo	Arabské mužské jméno	
Přímý sjezd na lyžích					Citosl. výsměch						
						Český zpěvák (Josef)					
						Odtud					
		Hlasité písknutí						Iniciály režiséra Lipského			
		Rozkaz ke koupi						Sůl (lékopisně)			
	Jaký (zastarale)			Tajenka 4							
	Dlouhé vlny			Výraz různých pocitů							
Ruský parla-ment					Staro-egyptská bohyně					Pomůcka Ach, Ali, Anad, Arara Arieta, Arzt, Dos, Duma, Eco, Ion, Kiš Ký, Loos, Otis, Sal, Tar Těto, Tin, Uzdění, Ya	
Vbodnutí					Výtvor						

ZA PLOTEM

CO SE DĚJE ZA HRANICEMI NAŠÍ OBCE

Přerov se vrátí do středověku.

Festival Ve jménu krále připomene výročí 770 let města

Rytíři, dvorní dámy, řemeslníci i kejklíři vrátí v sobotu 5. září Přerov o několik století zpět. Park Michalov se promění v dějiště historického festivalu Ve jménu krále, který bude jedním z vrcholů oslav 770. výročí povýšení Přerova na město. Festival nabídne dvě programové části - dopolední zdarma a odpolední placenou ve středověké aréně.

Brány festivalu se otevrou v 10 hodin. Dopolední část nabídne dobový jarmark, ukázky historických řemesel, kejklířská vystoupení, sokolníka, expozici práva útrpného i dílničky pro děti. „Do dětské zóny navezeme balíky slámy, na kterých si děti budou moci hrát. Zaujmu je jistě i zvířata včetně velblouda. Za poplatek plánujeme například projíždky kočárem. Kolem jedné hodiny projde městem také historický průvod s praporečnický a jezdci na koních...“ uvedla ředitelka Kulturních a informačních služeb Přerov Lada Galová.

Středověká aréna v Michalově ožije v 16 hodin. Na tuto část programu je vybíráno vstupné, návštěvníky ale čeká několikahodinová podívaná. „S jezdeckým představením vystoupí divadelní a kaskadérská společnost Štvanci. Přípravená jsou také šermířská vystoupení, lovecký a jezdecký turnaj, ukázky sokolnictví za doby Karla IV. nebo vystoupení tanečníků,“ vyjmenoval Petr „Pedro“ Novotný ze skupiny historického šermu Markus M, která se na organizaci festivalu podílí. Tím ale výčet festivalových lákadel nekončí. Večer vyvrcholí ohňovou show, která bude vyprávět komponovaný příběh dobra a zla,“ prozradil náměstek primátora Miloš Dohnal. Více informací naleznete po načtení QR kódu.

Akcí vloni vyzkoušel a letos doporučuje Pavel Peňaška

Olomoucký kraj **MIKROREGION KRÁLOVSTVÍ**

Sdružení obcí mikroregionu Království pořádá **fotografickou soutěž** pro všechny své občany

KRÁLOVSTVÍ OBJEKTIVEM OBČANŮ KRÁLOVSTVÍ

Vyhlášeny jsou dvě kategorie:
1. KOUZLO OKAMŽIKU
2. NĚMÁ TVÁŘ
- 19. ročník -

- autorem je občan mikroregionu Království
- fotografie velikosti A4 musí být vytisknuty na fotografickém papíru
- fotografie musí být pořízeny na území mikroregionu Království
- jeden občan může do soutěže přihlásit až 4 snímky v každé kategorii
- na zadní straně musí být každá fotka označena jménem autora, adresou, mailovou adresou a místem pořízení snímku

Fotografie můžete odevzdat na kterémkoli OÚ mikroregionu Království do 31. října 2026

Vernisáž a vyhlášení výsledků se uskuteční v neděli 15. listopadu 2026 ve 14:00
v Kulturním domě v Císařově

Vítěze vybere komise Sdružení obcí mikroregionu Království. Vítězové převzou na vernisáži hodnotné ceny! Akce se koná za finanční spoluúčasti Olomouckého kraje.

Obec Majetín ve spolupráci s mikroregionem Království vás zve na

Královský triatlon

Memoriál Vojty Dostála - 4. ročník

"Poznej své tělo, ukaž co je v tobě. Tři disciplíny - jeden sport."

v sobotu 8. srpna 2026

na koupališti v Majetíně

ZÁVOD PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

Těšíme se na všechny aktivní i pasivní sportovce, kteří mají srdce na správném místě.

Bližší informace na www.kralovskytriatlon.cz

PŘESAHY

8
26

do světa historie a kultury

Hart
Jirků
Zatloukal
Drvota
Ostřanský
Přidal
Parikrupa
Jareš
Petr
Ševčíková
Vránová
Hanuška

55 minut s Evženem Lvem Hartem

Hrdý a šťastný podnikatel v kultuře

archiv E. L. Harta

Má za sebou extrémně úspěšnou byznysovou kariéru, přesto si Evžen Lev Hart v dílů vždycky dokáže ubránit čas na své divadelní spády. S festivalem Letní shakespeareovské slavnosti právě expanduje do Polska.

Příští rok to bude 30 let, co Evžen Lev Hart převzal společně s Danielem Bartekem divadelní Agenturu Schok, a od té doby každé prázdniny uvádějí na několika scénách v Praze, Brně, Ostravě a Bratislavě slavné Shakespearovy hry. O tom, že vytvořili fenomén, který nemá u nás obdoby, není přitom pochyb.

Veselé paničky Winsorské

„Nemohu říct, že jsem k divadlu vždycky směřoval, spíš jsem k němu dospěl tak trochu oklikou. Vždyť i na DAMU jsem studoval produkci,“ říká uznávaný marketingový expert a podnikatel. Kdysi sice – jako čerstvý absolvent – skutečně v divadle, a to kolínském, začínal. Sbíral také třeba zkušenosti se studiem Bouře, které vedl režisér Jan Kačer, pak ale přešel do zpravodajství Československé televize a nakonec k reklamě. „To byla nádherná životní etapa, která mi přinesla zkušenosti, finanční zabezpečení a hromady dobrodružství,“ směje se. Působil v agentuře Young & Rubicam, poté přešel do agentury BBK, kterou

koupilo Ogilvy. V obou těchto společnostech se více než deset let věnoval PPF jako hlavnímu klientovi. Se svým týmem budoval značku třeba České pojišťovny či eBanky, stál vlastně za většinou produktů, které si lze vybavit ve spojení s PPF. Právě její majitel Petr Kellner mu později nabídl, aby se mu ve firmě stal o personální politiku a image firmy. Dnes Evžen Lev Hart podniká v kultuře i mimo ni a – jak říká – převážně dělá jen to, co má rád. Je místopředsedou správní rady Nadace Charty 77 – Konta Bariéry, podílí se na filantropických projektech a žije divadlem. A protože nikdy nebyl troškař, právě zakládá nový shakespeareovský festival v Polsku. Ten začal 11. července s premiérou *Snu noci svatojánské* v zahradě Královského zámku ve Varšavě. A byl to zase velký „súces“!

Komedie omylů

Jak se to vůbec přihodilo, že jste se rozhodli proniknout se Shakespearem do Polska?

Začnu ze široka. Před lety jsme uspořádali sbírku a dali pak odlít Zvon Václav pro kostel svatého Havla na Starém Městě v Praze, který měl od války prázdnou věž. Na výzdobu zvonu jsem tehdy přizval výtvarnici Janu Bačovou Kroftovou. A přes ní jsem se seznámil s reži-

sérem Jakubem Kroftou, který už dnes čtrnáct let šéfuje Divadlo Lalek ve Wroclawi. Nabídl jsem posléze Jakobovi režii *Macbetha* v Praze, on kývl a zeptal se mě, zda bych neuvažoval naopak já o shakespeareovských slavnostech v Polsku. Polsko mám velmi rád a jeho divadelní tradici obdivuji již od doby, kdy jsem studoval DAMU. Slovo dalo slovo a začali jsme spolu s jeho ženou, vynikající divadelní autorkou Marií Wojtyzsko, připravovat festival doslova na zelené louce. Jmenuje se Szekspir pod Gwiazdami.

Začínáte 11. července v zahradě varšavského Královského zámku se *Snem noci svatojánské*. Kdo bude na scéně?

Celá plejáda vynikajících polských herců, samozřejmě to režiruje Jakub Krofta. Takže já tomuhle projektu říkám „s Poláky pro Poláky“. Je to takový polsko-český projekt.

Očekáváte stejný úspěch jako v Česku?

Je třeba si uvědomit, že Varšava je na tom podobně jako byla Praha před 29 lety: v době prázdnin se tam téměř nehraje divadlo. Přijít v letním období s kvalitní divadelní nabídkou, kdy se potkají herci z různých divadel, bude určitě pro diváky nové a nezvyklé. Stejně jako v Praze se z toho může stát fenomén, ale nechci předbítat samozřejmě. Nicméně varšavská premiéra byla úžasná, režie a výkony herců skvělé, takže potlesk nebral konce. V hledišti se sešla spousta zajímavých lidí, třeba několik polských ministrů, mnoho divadelníků, znalců a sponzorů a vzhledem k jejich nadšení věřím, že festival bude mít úspěch.

Jak se řídí polský festival z Prahy?

Založili jsme novou polskou společnost – jmenuje se Puk. Sídli ve Varšavě a zaměstnává místní experty. Rozhodovací procesy se odehrávají tam. Já pomáhám zkušenostmi a sháněním sponzorů.

Takže byznysově to máte postavené stejně jako v Praze?

Je to – podobně jako v Praze – podnikání v kultuře. Neopíráme se o dotace a granty. Stojíme na partnerství se sponzory. Věříme, že jim dokážeme nabídnout kvalitní produkt, který dokážou ocenit. Jsem hrdý na to, že PPF se rozhodla spojit s polským festivalem podobně jako v Čechách. Spolu se Škoda Group jsou hlavními sponzory akce na několik příštích let, mají totiž výhodu, že znají už sílu shakespeareovského projektu. V Polsku je to nová neznámá akce, která si musí obhájit svou existenci. Jako v každém podnikání jsou vedle produktu důležitým aspektem lidé. V Praze je velmi kvalitní a zkušený tým, v Polsku mám z toho podobný pocit.

Museli jste něco upravit „na míru“ Polákům, nebo je to jedno, kde se hraje?

Shakespeare je univerzální fenomén. Je proveden časem a silou svých her. Na míru Polákům se nemusí nic upravovat. Myslím, že tamní publikum je trochu zkušenější, v Polsku milují divadlo a těší se tam veliké účty. Na druhou stranu nám tam chybí fenomén Martina Hilského, který je naším dvorním překladatelem v Čechách.

V Česku Letní Shakespearovské slavnosti po celé roky podporuje především PPF. Šlo by to bez jejich financí?

PPF je spjata s Letními slavnostmi téměř

od samého jejich začátku. Bez nich by to šlo velmi těžko. Respektive, asi by to šlo i bez PPF, ale nechci si to představovat. Myslím, že kvalita, věrnost a velkorysost se tu krásně propojují. Navíc my nejsme jediný kulturní projekt, který PPF podporuje. Jejich významná podpora kultury je celkově úctyhodná, za Letní shakespeareovské slavnosti jim stále děkuju. Děkovat se totiž má a já děkuju rád. Divadlo není lukrativní druh podnikání. Aby se samo uživilo, musely by vstupenky stát třikrát tolik a museli bychom jich přitom prodat stejně, jako prodáváme teď. Na divadle nejde zbohatnout, ale můžete jej podporovat, rozvíjet. A ještě zažít spoustu příjemných chvil, kdy prostě rozdáváte radost.

Bouře

Jste marketingový expert a producent s obrovským množstvím zkušeností, co považujete za největší úskalí tohoto byznysu?

Snažím se zúročit svou schopnost přesvědčit lidi, aby investovali peníze do věci, kde se jim to sice viditelně nevrátí, ale přesto to má smysl. A zatím se daří, což mne samozřejmě těší. V této souvislosti musím ocenit přístup našeho hlavního sponzora. Bez něj by Slavnosti nebyly. Co se týká úskalí, na něž se ptáte... Já se vždy bojím momentu, kdy se soukromé podnikání dostává do interakce se státními institucemi. Za ty roky jsme již získali dostatek zkušeností, jak se vyhnout katastrofám vyplývajícím z odlišného jazyka a uvažování.

William Shakespeare v Česku / na Slovensku

Premiérou *Komedie omylů* v režii Vojtěcha Štěpánka zahájil v červnu letošní ročník Letních shakespeareovských slavností. Nová inscenace odstartovala řadu více než 150 divadelních večerů, během nichž se na tradičních i zcela nových plenérových scénách představují Shakespearovy komedie, tragédie i romány. Vedle letošního novinky nabízí program stále i Veselé paničky windsorské, inscenaci Jiřího Menzela, která je na repertoáru už osmnáctou sezónou. Prostopátného, leč šarmantního rytíře Falstaffa v ní od první sezony hraje Bolek Polívka, v další z rolí exceluje Simona Stašová.

Po osmi sezonách se letos naposledy naopak hraje Zimní pohádka v režii Pavla Kheka, romance o vině, odpuštění a druhých šancích, která si získala diváky svým poetickým příběhem. Program letošního festivalu doplňují *Othello*, jak se vám líbí, *Macbeth*, *Marná lásky snaha*, *Večer tříkrálový* a dvě inscenace v angličtině v produkci Prague Shakespeare Company. Festival trvá až do začátku září, hraje se v Praze, Brně, Ostravě i v Bratislavě. Vstupenky jsou v prodeji v síti Ticketmaster a na www.shakespeare.cz.

Úředníci mají jinou motivaci, než aby akce dopadla co nejlépe. Pro ně je to primárně komplikace, která jim může znepříjemňovat život. Je třeba hodně času, serióznosti a trpělivosti, než se vybuduje oboustranná důvěra. V Praze se to již delší dobu daří. V Polsku jsme na začátku. Ale věřím, že jsme na dobré cestě.

Při vašem poměrně intenzivním stylu podnikání je pravděpodobné, že s Varšavou se asi nespokojíte, že?

To máte svatou pravdu. Příští rok chceme expandovat do Krakova, přes rok pak do Gdaňsku. Bude to práce jak na kostele, ale moc se těšíme. Budeme hledat také další partnery, kteří nám expanzi usnadní.

Když se ohlédnete za všemi těmi roky se

Shakespearem... Na co jste dnes zvláště pyšný?

Na to, že v Čechách dnes většina lidí zná Letní shakespearovské slavnosti. Nemusíme nikoho přesvědčovat o kvalitě a jejich unikátní pozici. Příští rok to bude 30 let. To už je kus historie.

Máte ještě po těch stovkách představení rád Shakespeara?

Jak by bylo možné ho nemít rád? A tudíž nemít rád Martina Hilského? Doufám, že se nám podaří realizovat další nápady s Martinem a Williamem.

Irena Jirků
Rozhovor vznikl pro časopis Finmag,
který autorka řídí

Foto v článku: Letní shakespearovské
slavnosti - Agentura SCHOK

Polský festival „Szekspir pod gwiazdami“ začal 11. července v zahradě Královského zámku ve Varšavě, a to premiérou Snu noci svatojánské.

KNIHA, O KTERÉ SE MLUVÍ Orient na mapě i v mysli

Dnešní ukázka je trochu specifická. Nejedná se o text z rozsáhlé publikace, ale o popularizační brožuru vydanou pražským nakladatelstvím Academia. Přináší vhléd do politicko-kulturního prostředí, které dlouhodobě na sebe strhává pozornost celého světa. Neaktuálnější válečným konfliktem mezi Íránem a Spojenými státy...

Orient na mapě i v mysli (Ukázka)

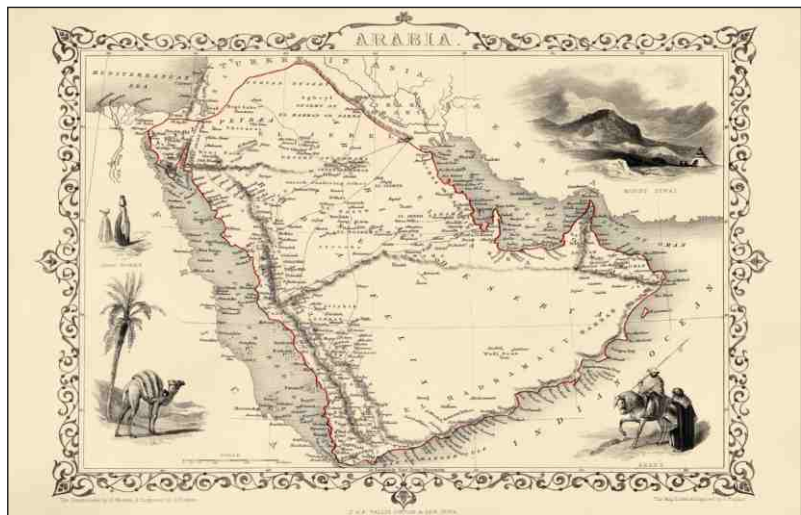
Orient na mapě i v mysli Slovo „Orient“, tj. z latiny odvozené pojmenování pro východ, označovalo v různých dobách a jazycích nejen různé končiny, ale vyvolávalo rovněž různé asociace. Na tom, co přesně se oním „východním světem“ myslí, nepadne (ani nikdy nepadne) shoda. Rozdíly ve vymezení Orientu jdou napříč prostorem i časem. Odmyslíme-li si různé žertovné výklady, kladoucíc jeho počátek k Negrelliho viaduktu v Praze či hranici se Slovenskem, pak by se měl Orient rozkládat od východního Středomoří přes Blízký, resp. Střední východ, Indočínu a Malajsko až po Čínu a Japonsko. Spory se týkají zařazení Afriky (častý přístup k Orientu řadí pouze její severní, tj. arabizovanou a islamizovanou, část), ale především jeho západních hranic. Orient tak mohl začínat právě tam, kde v očích toho či onoho pozorovatele končil „náš svět“ či přímo „civilizace“, což v různých případech pochopitelně vedlo k rozdílným závěrům. Pro staré Řeky byli oněmi „barbary“ staří Peršané. Pro knížete Metternicha ležela hranice Orientu na vídeňské výpadovce do Uher, kancléř Adenauer prý při vjezdu do Pruska pohrdlivě odsekl: „Asie!“, o jízlivých poznámkách řady Britů k úrovni civilizovanosti na východ a jih od Calais ani nemluvě. Zeměpisné vzato však Asie začíná za Bosporem, tudíž historický Istanbul (kdysi ztělesnění všeho orientálního) sice leží ještě v Evropě, ale v evropských představách i mnohem více na západ ležící Sarajevo dříve evokovalo esenci „orientálního koloritu“. Pozoruhodnou rozostřenost západních hranic Orientu lze dobře ilustrovat na

Ostránský, Bronislav:
Orient, orientalismus a orientalistika.
Praha, Academia 2026, 32 stran

přístupech mnoha cestovatelů či spisovatelů; například v proslulém Draculovi z pera irského spisovatele Brama Stokera začíná Orient už někde v Čechách. Význam slova „Orient“ se však proměňoval nejen v čase, ale též v prostoru. Zatímco v němčině může zahrnovat i východní část severní Afriky, ve francouzštině se Orientem může rozumět i východní Evropa, což se názorně odráží mj. v pojmenování slavného Orient expresu, který vyjížděl z Paříže a podle okolností končil buď ve Vídni, v Bukurešti, nebo v Istanbulu, nikdy ovšem nepřekročil hranice Evropy. V angličtině pak Orient zahrnuje celou jižní polovinu Asie (tj. bez asijské části Ruska), sahající až po Indonésii a Japonsko. Orientem se tedy rozumí východní část světa ve vztahu k Evropě a jako takový je antonymem slova Okcident (Západ). „Podmnožinou“ Orientu je Levanta, již se rozumí oblastí přiléhající k východní straně Středozemního moře.

Dříve se ono označení objevovalo hojně i v češtině, ale dnes je pokládáno (i s odvozeninami „levantinský“ či „Levantinec“) spíše za archaismus, který může navíc mít (stejně jako Orient sám, jak se níže dozvíme) negativní konotace („levantinské móresy“ nám spolehlivě navodí podobné asociace jako „turecké hospodářství“). V češtině Orient splyvá v obecném povědomí do značné míry s Asií, přičemž tento kontinent se zpravidla dělí na Blízký, Střední a Dálný východ. Orientem se původně myslel Blízký východ, ale později, s nárůstem poznání, se jeho význam rozšířil i na Střední a Dálný východ. V současnosti čelí veškeré tyto termíny kritice coby nežádoucí projev eurocentrismu, a proto existuje, zejména v anglofonním kontextu, jistá snaha o jejich nahrazování pojmy neutrálními, jakými jsou např. západní Asie či jihovýchodní Asie. Následující výklad se z prostorových důvodů věnuje jen části Orientu, jeho blízkovýchodnímu či (s jistým zjednodušením) arabskému, tureckému a perskému „segmentu“, což se do značné míry kryje s tím, co si běžně představíme, zazní-li oblíbená zkratka „svět islámu“.

SLOUPEK

Ve jménu královny Anny

„Dobré ráno! Dáte si jako obvykle bagetu a dva croissantsy? Dnes bude krásně! V Bretani máme sice čtyři roční období každý den, ale dnes to neplatí. Slunečno! Jako když se vdávala královna Anna. Ach, naše Anne de Bretagne!”

Pekař se každé ráno usmívá a přehání. Ale že je romantik, to jsem nevěděla. Nebo? Nepřibyl na jeho pultě náhodou „gâteau Douchesse Anne”? Známe to. Obchodní metody cti netratí. A recept na těsto „sablé breton” je jednoduché: mouka, cukr, žloutky a hrouda slaneho másla. Pořádná hrouda! A ještě karamel a jablka. Třeba odrůda „La Patte de Loup”, která má slupku poškrábanou jako od vlčích drápů a nejradši ji měla... No, jasně, Anne de Bretagne! Určitě také milovala ústřice a slávky, nikdy nepohrdla kravskými žaludky, kterým se tady lyricky říká „andouille”, holdovala cidru a zvláště chouchenu. Když mi onen šíleně medový aperitiv nabízí o dveře dál paštičkář jako „vznešenou předehehu” k obědu, už nehnu ani brvou a u vínaře se sama ptám: Jaké růžové by zvolila královna Anna? Nemůžete ji minout. Marná snaha. Jako kdybyste se chtěli na Šumavě vyhnout řízkům Karla Klostermanna, anebo na Příchovicích vynálezům Járy Cimrmana. Snad každé město, i ta nejmršavější vesnice, kde tak ráda ráno chodím pro bagety, má ulici či náves nesoucí její jméno. A ať si historici píšou o postavení žen na přelomu 15. a 16. století, co chtějí, královna Anna je tady po dlouhé věky za hrůdkou.

Příběh dívky, která po smrti otce, bretoňského vévody, neváhala jít do války a pak se třikrát provdat, aby zajistila své zemi co nejvíce svobod, dojmá snad všechny, kdo se narodili od Paříže na západ. Přehánějí, samozřejmě. Opatrují domy Anne de Bretagne (i když v nich spočinula třeba jen na hodinku), pojmenovávají po ní galerie (byla první mecenáškou umění!), knihovny (četla prý ve čtyřech jazycích), bary, hotely, wellness&spa, snad i tetovací ateliéry... Však si to umíte představit, že. Ale co by vás nenapadlo? Nahlas jí také všichni Bretoňci blahorečí, kdykoliv vjíždějí na dálnici.

„Jako jediní ve Francii neplatíme silniční mýto! Díky královně Anně!” vášnivě gestikuluje nad volantem kamarád Paul, když opouštíme Morlaix. Ne, není pekař, ale lékař. Obchodní triky nemá zapotřebí, přesto mi líčí, jak Anna kdysi na svém muži, francouzském králi, vymohla zákon, který Bretoňce osvobodil od mýtného.

„Jen jeden prezident se jej pokusil zrušit. Sarkozy! A tak jsme ho zasypali rajčaty. Vzdal to! A další si už netroufne!” Paul se směje, ale – vlastně – nežertuje. Blížíme se k Nantes. Už se nedivím, že právě tady nakonec královna Anna přikázala uložit své srdce.

Irena Jirků

BÁSEŇ MĚSÍCE

„666” & „999”

ĐÁBLOVO & ANDĚLOVO ČÍSLO

Tomáš Přidal

Přeješ si vytočit Đábla
(do zuřivosti?)

Tady je číslo:

„666”.

Nebo Tvé úmysly
míří ještě výš?

Až ke hvězdám...??

Přeješ si vytočit Anděla?

Dám Ti jeho číslo,
POUZE, když
do nebe zavoláš
jedinkrát

A VÍC UŽ NIKDY!

Okay,
převrátíme (doslova)
číselnou kombinaci:
„999”.

To je Andělovo číslo!

Mluv rychle a bez přerušení,
když spočítáš nádechy a
výdechy,
třeba Ti dovolí ještě zavolat...

...ale nepočítej
(s tím) OD ZAČÁTKU

na nebeské spojenci nemá
jenom Tebe...

Ber v úvahu, že potřební
jsou hlavně Ti, co slušně
požadají,
poděkují a rozloučí se...

Anděl pozná
Dobrý Úmysl.

Na Ty Zlé
vytáčeš Pekelníka...

I On
je jedno VELKÉ Ucho,
i když - Rohy (!)
má dva
a podle zásluh (za Života)
Tě Zásvětí
odmění
vstupenkou ke vroucímu Kotli
nebo k radostným Výšinám...

Tak dej pozor,
koho vytáčíš...!!!

Uvidíme se.

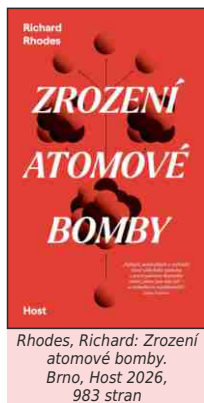
...až po našem rozhovoru...

KULTURNÍ KURÝR

NOVINKY ZE SVĚTA KNIH, AUDIOKNIH A HUDBY

KNIHY

Kompletní dějiny vývoje jaderné bomby — a s ní i vědy, politiky a osudu moderního světa

Rhodes, Richard: Zrození atomové bomby. Brno, Host 2026, 983 stran

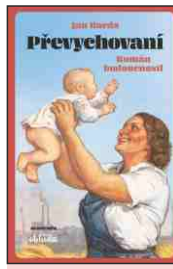
Příběh atomové bomby je příběhem lidské civilizace. Vědecké objevy z konce devatenáctého století dávaly tušit příslib nekonečné energie. Ve dvacátém století se však střetly s politikou a válečnou realitou a přivedly svět na pokraj katastrofy a k možnosti naprostého sebezničení, která už nikdy nezmizela. Kniha *Zrození atomové bomby* vypráví tento příběh v jeho úplnosti: od objevu atomu až po rozpoutané peklo v Hirošimě a Nagasaki, od evropských i japonských laboratorií po americké válečné úřady, od největších vědců dvacátého století — Alberta Einsteina, Nielse Bohra, Alberta Fermiho, Maxe Plancka, Johna von Neumanna, Roberta Oppenheimera a mnoha dalších — přes špičky a vrcholné politiky až po obyčejné vojáky a dělníky, od akademických diskusí a sci-fi románů až po největší bitvy druhé světové války. Je to zároveň příběh, který ovlivnil celý zbytek dvacátého století. A svůj stín vrhá i na současnost.

Tvůrce a politik Jan Procházka

Kniha je kontextuální biografickou studií k osobě významného spisovatele, filmového tvůrce, funkcionáře a politického

aktivisty Jana Procházky (1929–1971). Nepřehlédnutelný představitel kulturního dění šedesátých let a jeden z čelných protagonistů roku 1968 je dodnes zapsán v paměti nejznámější coby autor filmů *Kočár* do Vídně a *Ucho*. Za svůj krátký život napsal však více než tři desítky scénářů, většinou se silným humanistickým akcentem. Jeho hvězdná umělecká kariéra se zároveň celoživotně protínala s výrazným politickým angažmá, nejprve na vysokých stranických postech, později ve prospěch reformy. Biografie přístupem vychází ze sociologie kultury. Procházkaova osobnost, dílo a aktivity jsou zároveň zasazeny do širších souvislostí politických, kulturních a společenských dějin sledované doby.

Jak může vypadat společnost, která se rozhodla odstranit vše nahodilé, nepředvídatelné a zbytečné?

Barda, Jan: Převychování. Román budoucnosti. Praha, Academia 2026, 168 stran

Bárta, Jan: Jan Procházka. Tvůrce v kulturním a politickém životě Československa 50. a 60. let. Praha, Academia 2026, 640 stran

místo i roli v životě určuje systém. Z minulosti zůstala jen nejasná torza bez srozumitelného významu. V tomto prostředí, v němž se střídání partnerů chápě jako projev osobní svobody, se rodí vztah Vogelsauge a Hellkopf, který se vymyká této citové otupělosti. Nález zapomenutých předmětů a knih na krátký čas naruší zdánlivě pevný řád a otevře prostor otázkám, pro které v tomto řádu není místo.

Duch hor zlé trestá a dobré odměňuje...

... vládne hromy a blesky jako antický Zeus. Vysmívat se mu se v Krkonoších nevyplácí, to se ví dodnes. Naši předci cítili jeho přítomnost ještě naléhavěji, byl součástí jejich každodenního života. Nejstarší písemné zprávy o něm máme ze 16. století a dvě stě let nato začíná ztělesňovat národnostní prnutí na hranicích českých zemí. Němec pochybuje, že by slovanský Krakonoš mohl být tak vznešený, jak ho legendy líčí, stejně jako si Čech těžko umí představit Rübezahla tak ušlechtilého, je-li to přece Němec. Vzrušený spor o vlastnictví mytické postavy nevyvanul ani s druhou polovinou 20. století. Ke slovu přichází do třetice polský Liczyrzepa (Rzepiór), a v poslední době byl Duch hor krkonošských k vidění dokonce s korunou z hvězd Evropské unie. Krakonoš je protagonistou pohádek a bájí, ale i odborných prací, filmů, oper, operet, baletů i dalších hudebních děl

Cornejová, Ivana: Krakonoš. Stručná historie. Praha, Paseka 2026, 240 stran

a tématem výtvarných artefaktů. Pro generaci Husákových dětí je především postavou ve splývavém plášti a širáku s dýmající fajfkou z Večerníčku. Lze skrze něj však vyprávět i dějiny středoevropského prostoru, tak jak je líčí historička Ivana Čornejová.

AUDIOKNIHY

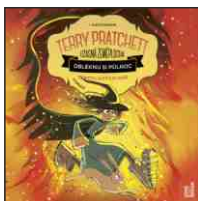
„Vypátrat zločin dřív, než je spáchán - to je skutečně výjimečně obtížné...“

Christie, Agatha: Dům na úskalí. Praha, OneHotBook 2026. Čte: Lukáš Hlavica. Celkový čas: 08:18:00 hod.

Kapitán Hastings si po boku svého výstředního, avšak geniálního přítele Hercula Poirota - v té době na odpočinku - užívá teplé sluneční paprsky v přímořském městečku St. Loo na jihu Anglie. Obvyklé příjemné špičkování mezi pány na terase hotelu Majestic naruší Poirotova malá nehoda, jenž vede k seznámení se slečnou Nick Buckleyovou - dívkou s padnoucím kloubkem z hnědé plsti, jež je majitelkou impozantního starého domu na samé špičce mysu. Ta se jim svěřá, že musí být dítětem štěstěny, jelikož už třikrát těsně unikla smrti! V tu chvíli prudce trhne hlavou a postěžuje si na otravné vosy. Po jejích odchodu si však Poirot na zapomenutém širáku, který odložila na stůl, povšimne kulaté dírky, načež objeví vystřelenou kulku jež v něm probudí

spícího psa... A to ještě před chvílí sám tvrdil, že ho již nic nepřiměje věnovat se své bývalé profesi. Jenomže když je někdo tak troufalý, že si dovolí střílet po okouzující slečně Nick jen pár metrů od Hercula Poirota, tak tomu zkrátka jedinečný vyšetřovatel musí přijít na kloub!

Pratchett, Terry: Obléknu si půlnoc. Praha, OneHotBook 2026. Čte: Tereza Dočkalová. Celkový čas: neuvedeno

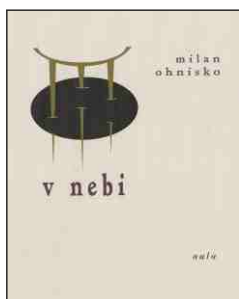
Když jste čarodějkou na plný úvazek, pro samou práci nemáte čas na lásku ani strach...

Obyvatelé Křidy sice konečně mají svou vlastní čarodějku - a jakou! -, zato však přišli o svého chlebodáře, starého barona Chumfurttama. Tonička Bolavá, která je v jednom kole, proto vyrazí do Ankh-Morporku najít jeho syna a dědice Ro-landa. Ano, toho mladíka, s nímž toho v minulosti tolik prožila a už to skoro vypadalo, že je ruka v rukávě. On se však nakonec zasnoubil s půvabnou Kalendárií, ze kte-ré se vyklube - osud má nesporně smysl pro ironii - nevycvičená, ale talentovaná čarodějka! Přípravy pohřbu a svatby však zastíní nečekaná hrozba v podobě Úskočného muže, děsivého lovce čarodějnic s prázdnými otvory namísto očí, který nebohou Toničku sverpě pronásleduje. Dokáže s pomocí věrných a bojovných Nac mac Fíglů dáblského netvora porazit?

RECENZE Poetická slast s požehnáním

Ano, můžeme hned na začátku zjednodušeně říct, že se básník Milan Ohnisko (*1965) celoživotně snaží vyrovnat s poetikou Ivana Wernische. Ale tím

sukni a paní zakleje: „Sakra.“ / V nebi je vlhko a pošmourné. Nahnilá žlutá tráva divně páchne. Pahýly mrtvých jabloní vypadají v mlze jako přízraky. / „Pepo, radši se vrátíme...“ řekne paní přiškrčeně. / „Kam se chceš, krucinál hergot, asi tak vracet?“ Čílí se pán a vykročí rázně do mlhy. / Paní vytáhne z kabelky cigarety, zapálí si a neochotně pána následuje.“

Ohnisko, Milan: V nebi. Praha, Aula 2026, 58 stran

trochu ponížujeme fakt, že Ohnisko ve svých posledních sbírkách prosazuje ruku v ruce s „wernischovštinou“ stále více své vlastní slovo. Jeho poslední sbírka básní, nazvaná V nebi, je v nejlepších částech promyšlená a v mnoha případech vlastně dialogická sbírka s kouzelnými momenty i s posmutněle bilanční atmosférou. S navíc přesahem jaksi spirituálním, i když ta spiritualita je loutková, pimprlová a kruté směšná... Ostatně to ukazuje už báseň v próze, která dala sbírce „náboženský“ název, je jedním z malých příběhů, které se mohou vyvíjet dál a dál a které vzbudí náš zájem a rozjitří naši fantazii. Podobně jako u zmiňovaného Ivana Wernische tu jsou bizarní situace, které divně neživé a přece jako by dobře známé a čitelné postavy berou jako normální stav věcí - a chovají se podobně potřeštěně. „Ano, zdá se, že vše dobře dopadlo. Vidíme trochu už zrelou bránu, před níž si padají do náruče - a radostně berou za kliku“ začíná se báseň V nebi, aby se postupně ono „nebe“ zjevilo úplně něčím jiným, než by podle našich představ a předpokladů mělo, anebo alespoň mohlo být. Skepse? Nebo spíš jen zmoudření, že cesty ven a cesty Páně jsou vždy úplně jiné, než jsme si je sami vysnili a vymysleli? Neboť V nebi pokračuje: „První proleze pán a podá paní ruku. Třetí drát jí roztrhne

Na Ohniskovi a jeho přítomné sbírce je dobré, že střídá polohy vypravěčů: tu je to žena, tu muž, tu nějaké potřeštěné „já“ se kterým se ztotožnit je ovšem trochu problematické („Moje matka byla démon / můj otec byl námořník / bába byla stará kurva / a já běhal kolem vody // Nejsi normální! křičeli lidé / bzikalo mi v mozku“, b. Moje matka). Když už to nejsou tyhle polohy, vyčteme a vyslechneme plno dialogů, nápaditých i leckdy snových, stejně jako zvláštních „mrtvých“ záběrů stavu věcí, jež sotva chápeme, ale které přinášejí něco, čemu by se dalo říkat „poetická slast“: „Betty přináší dort, v jehož středu / trčí jako buřt záračný šampón / proti lupům, a říká: Zvířata / při páření nedělají chyby“ (b. Betty přináší dort). Princip téhle slasti je zdánlivě jednoduchý, ale dokázat ho napsat si žádá pokladé mistrovství: uměl to surrealista Pavel Řezníček ve svých nejlepších kouscích, umí to stále Ivan Wernisch, který si z toho zachycení divných zátiší udělal jakousi vlastní značku, leckdy se k tomu přibližuje jaksi samozřejmě a až plýtvavě Ewald Murrer (syn Ivana Wernische). A u Milana Ohniska se v mixu

HUDBA

The Rolling Stones na výborném albu Foreign Tongues popírají neúprosný běh času

Děkujeme přírodě za Andrewa Watta! Stále teprve pětatřicetiletý producent už podruhé vymáčkl z největší rokenrolové kapely světa to nejlepší, co v ní po více než šedesáti letech existence zůstává. Foreign Tongues je ještě lepší deska než tři roky stará Hackney Diamonds.

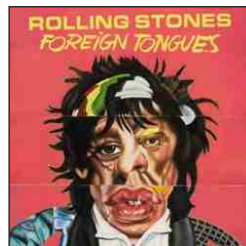
Pětadvacáté studiové album anglické (už jen) trojice The Rolling Stones můžeme brát jako ukázkový katalog toho nejlepšího, co Stouni byli a pořád jsou schopni vytvořit. Foreign Tongues ladně létá mezi styly a díky citlivé produkci zní moderně a relevantně - na to, že kapela vznikla v roce 1962. Už první oficiální singl In The Stars naznačoval, co Glimmer Twins and Co. můžou nabídnout: neprůstřelné rify, chytavé refrény, mladickou energii. A taky překvapení: tohle se líbí i lidem, co formaci v uplynulých desetiletích ignorovali!

Na londýnské bluesové začátky upomínají úvodní a závěrečná nahrávka, které album rámuje. Řízná Rough And Twisted ukazuje jednoznačný fakáč všem případným pochybovačům a závěrečný dřevní cover Chucka Berryho Beautiful Delilah představuje vtípek na závěr: „Hele, takhle nás to baví, takhle jsme začínali a hle, teď jsme tady v roce 2026.“ A mezi těmito dvěma položkami se nachází pestrý svět dalších stylů, nápadů a nepochopitelného zápalu, z něhož vám spadne brada.

Na předchozí Hackney Diamonds si Stones a Andrew Watt vyzkoušeli, jak by spolupráce mohla fungovat. Výsledkem bylo všeobecně výborné přijaté album. Teď to ještě vylepšili a pozvedli, mix jednotlivých nástrojů a vokálů se jeví jako ještě pestřejší a čitelnější.

Bicí Steva Jordana jsou brutální, Rough And Twisted má potenciál odpálit re-práky. Všichni hvězdní hosté (mezi nimiž nejprekvapivěji ční Robert Smith z The Cure) muziku jemně ozdobili trpytkami tak, aby to zbytečně nepoutalo pozornost, ale prospělo věci.

I když posloucháte krásné znějící Richardsovy a Woodovy kytarové vyhrávky, rafinované rify a nádherná sóla, jde především o Jaggerovu desku. On je tou hlavní silou, co stounovský vehíkl po-

hání dál a dál. Zpívá naprosto fantasticky, energicky a nebojí se zkoušet různé hlasové polohy.

Tu agresivně štěká do ksichtu Elnu Muskovi a dalším čerchmantům v Mr. Charm (neskutečný výkon), pak se s frackovským falzetem producíruje v Jealous Lover, aby následně chytil za srdíčko procítěným vokálem v naléhavě Covered In You, kde zase mimochodem perlí na basu Sir Paul McCartney.

Country? Máme - Ringing Hollow, to je milostný dopis Americe, která už není tím, čím bývala („Svoboda nevypadá moc dobře, v jejím zvonu je další prasklina“). Stones také uctili divokou soulovou divu, co odešla příliš brzy, Amy Winehouse, a to šťavnatou coververzí You Know I'm No Good.

Taky stále umí přitlačit na pilu: punkové ostří má Hit Me In The Head, dvojice podobně energické Bite My Head Off z minulé desky. Pohání ji nekompromisní bicí Charlieho Wattse, ať odpovídá v pokoji.

Chcete si zatančit? Pak si

dejte Never Wanna Lose You s neodolatelnou disco basou a sborovým halekáním nebo další odpichovou Divine Intervention, která jako by vypadla z období Some Girls, či do funky hosenou Side Effects (jakože Stones mají s vedlejšími účinky všelijakých chemikálií bohaté zkušenosti) s dalším razantním Jaggerovým vokálem a okouzujícími propletenými kytarami Ronnieho a Keitha.

Keith Richards dostal sólový pěvecký prostor ve své typické baladě Some Of Us - a je to nádhra, hořkosladká a dojemná. Podobně mrazivě krásně zní Ronnieho sólo v závěru křehké i velkolepé skladby Back In Your Life. Wood tento part údajně nahrál v den, kdy zemřel Brian Wilson - a svou kytarou překrásně vyjádřil svůj smutek.

Pokud kapela použila pro uvedení prvního utajeného singlu Rough And Twisted (s limitovaným nákladem tisíc kusů) název The Cockroaches, bylo to velmi příznačné. Jedna z mnoha narážek na nesmrtelnost Stounů říká, že jaderný výbuch by přežili jen švábi a Keith Richards. Ten by pak ještě řekl: „To byla pecka! Dáme si to ještě jednou?“

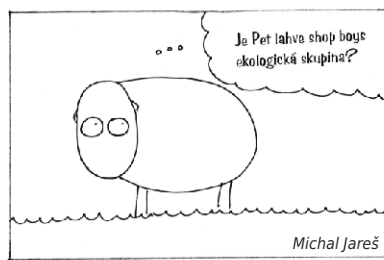
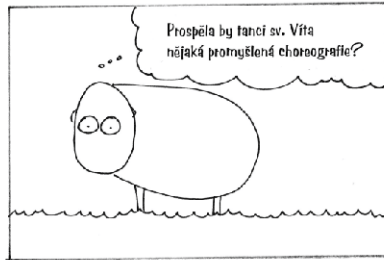
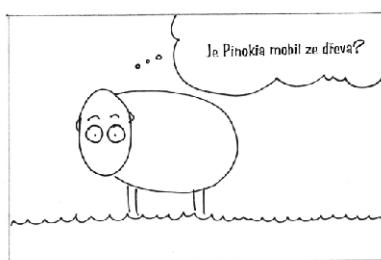
Ano, Mick už pracuje na dalších písničkách.

Pavel Parikrupa

Autor je hudební publicista.

Článek vyšel na serveru Musicserver

KOMIKS - Zlá ovce

Michal Jareš

s krutostí (protože slast puštěná ze řetězu rajtuje v podvědomí silněji – básně jako *V rakvi* nebo verše typu „*Na hácích viselo plesnivé maso*“ jsou klasickou ukázkou, smrtelností a ohrožením skrze sny (kolik básní je tu zdánlivě „jako“, odehrávajících se v nějaké snově bizarní krajině!) umí prolétat a na tuhle tradici navazovat a prohlubovat ji. Navíc je tu nějaký pokroucený prožitek transcendentní, nábožensky vznícený, ale často nohama v jakémsi bahýnku a bordelu (a to i ve smyslu nevěstince).

Fantazijnost je zde jako nějaká obrana poezie proti její dnešní aktualizaci a jejímu záberu na co nejpřesnější sebepopsání, jako by si současní básníci neuvědomovali, že jakékoli umělecké dílo není a nemůže být z podstaty realitou a pravdou, ale jen a jen uměním, které zachycuje jednu z poloh. Možná proto je Ohniskova poezie v celku přitomně sbírky tak konejšivě příjemná, eklekticky možná „známá“ a „nepřekvapující“. Jenže – chceme být překvapováni jinak než omamující fantazií, nečekanými

a tetelivě radostnými zvraty? Prostě a jednoduše by se dalo říci, že tahle sbírka na svých necelých šedesáti stránkách splňuje všechno, co od poezie chceme dostat a nechceme se trápit zadumanými traumaty, která jsou ve výsledku bohužel všechna na jedno brdo (a to nemluvíme o tom, že nadužívání slova „trauma“ vedlo v posledních letech k tomu, že opravdová traumata jsou přehlížena). V *nebi* je knížka do kapsy, která vyloženě potěší nejen staromilce – ale mám za to, že je důle-

žitá v tom, abychom ji chápali i pro budoucí čtení poezie z dvacátých let 21. století jako strážce a údržbáře jedné linky, kterou můžeme vidět jako pevnou a trvalou spojnicí s tím, co jsme jako poezii dlouhodobě chápali a rozuměli.

Michal Jareš

MIXZÓNA

Zapomeňte na osm hodin a více

Studie ukazuje, kolik hodin spát, aby tělo stárla co nejpomaleji

Dřívější studie prokázaly, že spánek má významný vliv na stárnutí a onemocnění mozku. My jdeme ještě dále – prokázali jsme, že se jak příliš krátký, tak i příliš dlouhý spánek pojí s rychlejším stárnutím téměř každého lidského orgánu,“ přibližuje závěry výzkumu svého týmu radiolog Junhao Wen z Columbia University.

Studie Wenova týmu zveřejněná ve vědeckém časopise *Nature* se zabývá „biologickým tempem stárnutí“, které ukazují tempo stárnutí jednotlivých lidí. I když kalendářní čas měří všem stejně, biologické stárnutí běží u každého jiným tempem v závislosti na mnoha faktorech včetně dědičných dispozic a životního stylu. Různým tempem však stárnou i orgány každého člověka.

Nejběžnějším příkladem je rychlé stárnutí vaječníků žen. Rozdílnou rychlost stárnutí orgánů dokumentují i případy, kdy se lidé těší poměrně dobrému fyzickému zdraví, i když jejich mozek propadá demenci, nebo naopak zůstávají psychicky svěží, ale jejich tělesná schránka povážlivě chátrá. Věk jednotlivých orgánů lze vyčíst z výsledků komplexních analýz krve, protože stav tkání i buněk každého orgánu se specificky promítne do hladin metabolitů, aktivity genů, spektra produkovaných bílkovin a mnoha dalších parametrů.

„Všichni jsou biologickými hodinami stárnutí nadšeni, protože se z nich dají vyčíst rizika onemocnění i úmrtí. Mě ale mnohem víc vzrušuje otázka, zda dokážeme najít spojitost mezi biologickými hodinami stárnutí a faktory životního stylu, které můžeme včas korigovat, a stárnutí tak zpomalit,“ vysvětluje Wen. „Z těchto faktorů jsme se rozhodli prověřit délku spánku, protože ta má na zdraví lidí zcela zásadní vliv. A protože já sám spím málo, zajímalo mě, jaký to může mít vliv na mé zdraví.“

Jak stárnou orgány

Vědci použili data od půl milionu lidí uložená v britské databázi BioBank a k jejich hodnocení nasadili umělou inteligenci. Dokázali postihnout chod 23 různých časoměr biologického stárnutí v 17 různých orgánech. Takto zjištěné biologické stáří pak vztáhli k době, kterou tyto lidé v průměru trávili spánkem. U lidí, kteří spali méně než šest hodin nebo více než osm hodin, vykazovaly zrychlené stárnutí všechny orgány. Nejpomaleji postupovalo stárnutí při spánku o průměrné délce 6,4 až 7,8 hodiny.

Neznamená to, že by krátký nebo dlouhý spánek přímo diktoval tempo stárnutí. Vztah mezi délkou spánku a biologickým stářím může být i opačný. Při zhoršeném zdravotním stavu se lidé budí dřív, nebo si naopak přispí.

Krátce spí například lidé trpící psychickými problémy, třeba duševními depresemi a úzkostnými stavy. Nespavost ale

vyvolávají i poruchy fyzického zdraví, jako je obezita, cukrovka druhého typu, vysoký krevní tlak, srdeční arytmie či ischemická choroba srdeční. Příliš krátkce nebo naopak příliš dlouho spí astmatiči či lidé s chronickou obstrukční plicní chorobou. Podobně se promítá do spánku i řada onemocnění trávicího traktu, například gastritida nebo takzvaný gastroezofageální reflux, při němž dochází ke zpětnému toku žaludečních šťáv ze žaludku do jícnu. „Dokazuje to, že délka spánku je nedílnou součástí celkového fungování lidského organismu a má na lidské tělo komplexní vliv,“ říká Junhao Wen.

Spolu se svými spolupracovníky nyní řeší dilemma, zda bylo dříve „vejce“ poruch spánku, nebo „slepice“ zdravotních potíží. Pokusili se ho vyřešit u duševních depresí seniorů a došli k závěru, že krátký spánek je vyvolává přímo. Naopak dlouhý spánek je vyvolává zprostředkovaně tím, že zasahuje do chodu biologických hodin stárnutí v mozku a v tukové tkáni.

Lidský nespavec

Výsledky Wana a jeho spolupracovníků jsou v rozporu se zažitým doporučením, které velí dospělým lidem prospat denně aspoň osm hodin a „zapovídat“ kratší než sedmihodinový spánek. To ale už dříve zpochybnil výzkum denního režimu Hadzů z Tanzanie, namibijských Sanů nebo indiánů kmene Tsimane z Bolívie, kteří se stejně jako pravěký člověk *Homo sapiens* živí lovem zvěře a sběrem rostlin. Drtivá většina těchto lidí denně prospí kolem šesti a půl hodiny. Délka jejich spánku se během roku mění. V zimě si přispí až na sedm hodin. V létě však vystačí se šesti hodinami. Lovci a sběrači přitom takhle krátký noční spánek nedohánějí denními šlofiky. Hadzové, Sanové i Tsimanové by tak měli trpět chronickým nevyspaním a měly by je pronásledovat civilizační choroby. Obezita, vysoký krevní tlak či ateroskleróza jsou však pro ně prakticky neznámým jevem. Fyzicky i psychicky jsou mnohem zdravější než obyvatelé Západu.

Na první pohled se může zdát, že šest a půl hodiny člověku *Homo sapiens* nestačí. Kanadský antropolog David Samson z University of Toronto se nedávno ve své knize *The Sleepers Ape* zabýval fenoménem, který označuje jako „lidský spánkový paradox“. Srovnáním člověka a jeho nejbližších zvířecích příbuzných z řad lidoopů došel k závěru, že by *Homo sapiens* měl spát denně zhruba devět a půl hodiny. I lidé žijící mimo moderní civilizaci však krátí tuto předpokládanou dobu spánku o více než čtvrtinu.

Podle Samsona upřednostnila evoluce u člověka kvalitu spánku před jeho délkou. Podobně jako dnešní šimpanzi nebo

orangutani spali i naši dávní zvířecí předkové v bezpečí korun stromů. Když opustili lesy a začali žít v savanách, museli na noc uléhat na zem a hrozily jim útoky velkých šelem. To je donutilo redukovat celkovou dobu spánku. Intenzivní odpočinek pak tím víc soustředili do krátkých období tzv. REM spánku, kdy se nám zdají sny, mozek se rychle zbavuje zplodin látkové výměny a regeneruje. Když pravěcí lidé ovládli oheň, zvýšili svou bezpečnost, a to mělo vliv i na spánek. Jak vyplývá ze studia života dnešních lovců a sběračů, sedávali pravěcí lidé večer u plápolajících

FRANKOFONNÍ KUKÁTKO

Stará dáma: francouzské letní šílenství

Červenec má v Evropě a obzvláště ve Francii jednoho naprostého krále. Mluvíme zde o události, která na tři týdny pravidelně paralyzuje kanceláře, naplňuje francouzské kavárny hlasitými debatami a nutí celé rodiny sledovat dlouhé hodiny televizních přenosů. Řeč není o ničem jiném než o Tour de France, jejíž 113. ročník se právě uzavřel velkolepým dojezdem.

Proč je Stará dáma (La Grande Boucle), jak se tomuto legendárnímu podniku od jeho vzniku v roce 1903 poeticky přezdívá, pro Francouze tak zásadní? Není to zdaleka jen o sportovních výkonech. Tour de France je obří kulturní a společenskou událostí, která funguje jako ta nejlepší živá pohlednice Francie.

Závod propojuje drsnou krásu alpských a pyrenejských vrcholů, slavné historické památky, kulinařské tradice jednotlivých regionů i nekonečnou vášeň fanoušků. Ti neváhají kempovat v obytných vozech v horských průsmycích několik dní dopředu, jen aby na pár vteřin zahlédli peloton. Když televizní kamery zabírají malebné vesničky, románské kostelíky a obří obrazy vysekané do polí, celá země tluče jedním srdcem. Pro Francouze je Tour symbolem léta, národní hrdosti a tradice, která se dědí z generace na generaci.

Tour de France byla odjakživa příběhem lidských možností, ale také lidských slabostí. Historie závodu je protkána skandály, které z ní dělají téměř antické drama. Už v raných ročnících začátkem 20. století nebyly výjimkou bizarní podvody – jezdci si zkracovali cestu nočními vlaky, syпали si do kapes pepř, kterým oslepovali soupeře, nebo jim do bídou tajně přimíchávali projímadla.

Největší stín však na Starou dámu vrhla moderní éra dopingů. Slavný výrok, že „Tour nelze ujet jen na chleba a vodu“, doprovázel cyklistiku desítky let. Vše vyvrcholilo ikonickým skandálem týmu Festina v roce 1998 a následně érou Lance Armstronga. Američan, který do-

kázal sedmkrát za sebou ovládnout celý závod, byl po odhalení propracovaného systému dopingů zbaven všech svých titulů. Tour tím utrpěla obrovskou ránu na důvěryhodnosti. Francouzi však ukazují neuvěřitelnou schopnost odpuštění – navzdory všem aférám se k závodu pokaždé vrátili, protože mýtus Tour de France je zkrátka silnější než jakýkoliv skandál.

Letošní 113. ročník přinesl strhující podívanou od prvního dne v Barceloně až po slavnostní finále. Na nejvyšším stupínku se opět radoval slovinský fenomén Tadej Pogačar, který si dojel pro svůj již pátý celkový triumf a zapsal se zlatým písmem do historie po boku absolutních legend, jako byli Eddy Merckx, Bernard Hinault či Miguel Indurain.

Z českého pohledu měl letošní ročník obzvláště dramatický náboj. Na startu se totiž objevilo české trio – Pavel Bittner, Jakub Otruba a především Mathias Vacek, pro kterého to byl debut jako z cyklistického románu. Mladý český jezdec v barvách týmu Lidl-Trek hned v úvodních etapách šokoval peloton. Skvělou taktickou týmovou prací v dojezdech podpořil týmového kolegu k etapovému vítězství a sám se na několik dní oblékl do prestižního bílého dresu pro nejlepšího mladého jezdce závodu.

Češi mají na Tour na co navazovat – stačí vzpomenout na ikonická etapová vítězství Jána Svorady, neskutečné útoky Romana Kreuzigera v horských etapách nebo cyklokrosovou dravost Zdeňky Štybary. Mathias Vacek ale letos ukázal, že česká stopa v nejslavnějším závodě planety má před sebou zárnou budoucnost.

Francie má teď po třech týdnech neuvěřitelného tempa zasloužený klid, ale jak už to tak bývá, organizátoři už sprádaají jistě plány na další ročník a kolotoč se za rok roztočí znovu. Tak à la prochaine!

Jan Zatloukal

Autor vyučuje na Katedře romanistiky FF UP a řídí Francouzské centrum UP

předkládané k snědce, je surovost. On byl vždycky drzý... rozčiluje mě to... ano, vím... Zatím je pěkné počasí. Snad to vydrží... Přijedeš v sobotu...? abychom nebyli zbytečně doma... Nezapomeň napsat našim. Pak to bolerko. Píšeš si to...? Tedy si to napiš! Já tě znám... Tedy napsat našim. Sem vzít moje světlé bolerko. Viktorek by chtěl kyblíček na písek, a tak musíš Alence také něco koupit. A můžeš mi sem vzít ten tmavý hnědý kabát. Bývá mi už večer chladno... Ano... Nashledanou, Viktore... haló... ano, slečno, končím.“

Škoda, že ano? Myslíš tak vůbec všechno kolem dokola.

KONEC

„I to půjde těžko. Mrkne-li na někoho z vás Marta, budete si rezervovat večer. Mrknu-li já, rozběhnete se mi pravděpodobně pro zelené brýle.“
 „Zkusme to.“
 „Tak tady, pane Hanychu, uveďte některou ze svých předností.“
 „Nemám peníze. Mohu proto rozdávat své nitro.“
 „Škoda. Za sebepoetičtější vnitřnosti mi nikdo nedá kožich na zimu. Což ty, Petře?“
 „Mám peníze. Ale nerozdávám ani je, ani sebe. Umožňuje mi to dávat více těm, které mám rád.“
 „To je příliš domácké a nudné. Nechci žít na gauči s módním žumálem v ruce.“
 „Nabízím ti všechny krásy světa,“ rozohnil se Martin, „za které se neplatí.“
 „Kvůli tomu si nenechám ujít toho nového klauna ve varieté.“
 „Poskytnu ti nejdražší podívanou,“ řekl Petr.
 „Nejsem snob. Nenávídím baedekrovský vkus.“
 „Budu básníkem tvé krásy,“ pokoušel se Martin.
 „Záleží na kráse, a ne na jejím nositeli. Půvabných žen je mnoho.“
 „Budu tě věrně milovat,“ hlásil Petr.
 „Neumíš prostě jinak. Mám ráda výběr.“
 „Slzy a smích jsou mým darem tobě,“ přidal Martin.
 „Nejsem extrémistka.“
 „Budu pečovat o tvůj klid.“
 „Přijď po třiceti letech.“
 „Všimni si mých očí,“ žádal Martin.
 „Potřeboval by ses jednou pořádně vyspat.“
 „Dělají se mi na skráních esíčka z vlasů,“ upozornil Petr.
 „Příště dej pozor, aby ses nepopálil kulmou.“
 Nabídka za nabídkou klesala pod vytříbeným vkusem tety Beaty. Pohlížela řeholnický na všech-
 ny nabízené laskominy, podobna pevnosti, na níž je útočeno dvěma pingpongovými míčky.

IX.

Marta uhodla, že je čas vrátit se domů. Nepotřebovala k tomu ani křišťálovou kouli. Po celou dobu byl její vzdor výborně chlazen novými poměry, až zcela se stáhl. Přispěl také stesk, vědomí unáhlení a vnitřní zařízení jejího pokoje, zejména spartská matrace v posteli. Zaměstnávajíc se těmito úvahami, šla dát výpověď svému romantickému chování.
 Na chodbě ve čtvrté zatačce doleva potkala mladého muže. Osud si nevybírá lichá místa. Zmírnila krok, neboť onen mladý muž, byl to Viktor, ji objal očima. Nemohla dále. Zčervenala. Na to znamení zůstal Viktor stát. Znal dopravní předpisy.
 „Stáváte se skutkem,“ pravil Viktor zmoudřelým hlasem narychlo zasvěceného vševěda. „Mohli bych říci, že jsem to čekal.“
 „Nerozumím, co říkáte.“
 „Věříte v lásku na druhý pohled?“
 „Já vás vidím poprvé.“
 „Děkuji za to krásné podřeknutí.“
 „Mrzí mě, že jste se na mě díval klíčovou dírkou.“
 „Je zdravě přirozené, že se mýlíte. Pojďte se mnou, vysvětlím vám všechno obrazem.“
 „Líbí se mi podobenství. Jste básník?“
 „Pozor na schod,“ pravil Viktor myšlenkami vpředu.
 Proti všem obvyklostem posloužila tentokrát Ležící žena jako vysvětlivka.
 Stáli před ní rukou v ruce. Pak Viktor pravil: „Pokládám dnešek za své narozeniny.“
 „Pro mne je svátkem.“

„Chtěl bych tolik říci, ale nedaří se mi to.“
 „Snad to působí vaše vázaná řeč.“
 „Marta,“ pravil blaženě. „To jméno zůstane navždycky textem všech šťastných písní mého života.“
 „Viktor. To je vítěz. Nad čím?“
 „Sama rozhodnete. Dosud jsem porážel jen nábytek.“
 „Viktore, vy máte verbu rolníku a já...“
 Nenechal ji domluvit. Asi ho nezajímalo její společenské postavení. Políbil ji. Druhým způsobem. Prvý je určen pro lidi spěchající do zaměstnání a liší se od následujícího letným vyřízením.
 „Miluji tě, Marto.“
 „Ty mi tykáš,“ pravila překvapeně.
 „Nezapomněl jsi mi říci něco jiného?“
 „Nemohu ti hned dát výtažek svých citů. Znáš tě tak málo.“
 „Což se ti o mně nezdávalo?“
 „Samozřejmě. Ale tehdy jsi míval podobu bláhého koně.“
 Pustili se do zlepšování prvního polibku.
 „Ach, Viktore.“
 „Marto, Martičko.“
 Oni se vlak nenudili.
 „Jsem šťastna, Viktore. Přála bych si s tebou tančit.“
 „Nevadí. Pokládám to za nedostatek zkušeností.“
 „Napadá mi, že musím jít domů, Viktore.“
 „Zapomněla jsi něco?“
 „Odpustky. Pojď se mnou, Viktore,“ kmitlo Martě.
 „Nejsem staven na defenestrace.“
 „Mám pocit, že naši jsou už na něco připraveni.“
 „Tím hůře.“
 „Prosím tě o to, Viktore. Přejdu snázeto, co mě čeká.“
 „Jnu, musím si tě zasloužit.“
 Po druhé zvonkové výzvě šla Cilka otevřít. Uviděla Martu a cizího muže, který měl výraz nepříznivé ohoťy k odchodu.
 „Je někdo doma?“ zeptala se Marta.
 „Paní Farrová vás očekává.“
 Nemohl to být pouhý dohad. Oči onoho muže onemocněly touhou po dalekých krajích.
 „Pojď, Viktore,“ pravila Marta.
 Šel. Dopředu. V protisměru ke svým přáním.
 Paní Farrová seděla v obývacím pokoji. Držela v rukou knihu, která svým rozsahem byla zbrani. Pak vzhleda.
 „Mamko,“ zvolala Marta a rozběhla se do její náruče. Byla sice přijata, ale pocítila nízkou teplotu.
 „To je Viktor,“ oznámila Marta po objetí.
 Toto přistoupilo poněkud blíže.
 „Vítám vás,“ zaplašilo z úst paní Farrové. „Posaďte se a budeme si povídat.“
 Usetli snadno. Hovor už byl obříznější.
 „Domnívala jsem se, že vaše jméno znělo jinak,“ pravila Farrová.
 „Ne, ne. Pamatuji se určitě,“ odvětil Viktor.
 „Promiň mi na okamžik. Musím vám přece něco podat,“ pravila Farrová odcházejíc.
 „Já klobouk nemám,“ volal za ní Viktor.
 Ale to už zmizela.

Na chodbě potkala svého manžela.
 „Všechno je v pořádku, má drahá. Přijde sem, jak jsi si přála.“
 „Tíše. Už je tady. I s Martou.“
 „Nebud' taková. Víš, že tě mohu usvědčit pohybem nahlédnutím do pokoje.“
 „Ubalde, věř mi. Ale něco mi tu vadí. Jak jsi nazýval toho malíře?“
 Farr otevřel ústa.
 „Slušně, ovšem,“ přerušila ho jeho choť.
 „Martin Hanych.“
 „Marta přišla s Viktorem.“
 „Toho neznám. Nic jsem s ním neměl.“
 „Myslíš jen na sebe. Musíš odřeknout Martina.“
 „Víš jistě, že k ní tenhle patří?“
 „Nade všechny pochyby.“
 „Kterého z nich si tedy ponecháme?“
 „Byla bych pro Viktora. Vypadá, že by přijal jakýkoli rozsudek.“
 „Provedl něco?“
 „K upodivu se zdá, že ne.“
 „Pak je to nespravedlivé.“
 „Ubalde, Marta není pro nikoho trestem.“
 „Točí se mi hlava.“
 „Zastav ji a jdi dovnitř. Ať vař se jinak.“
 Ubalde vstoupil do pokoje. Vypadal jako by nesl těžkou standartu s nápísem: Milé děti...

X.

Uplynulo deset let. Slovy deset let. Ale nejen slovy.
 Deset roku. Mohou být převedeny na vteřiny, z nichž každá je pražcem na dráze života kohosi. Někdo se stane otcem, jiný získá živnostenský list. Další jen sledá, že mu šly dobře hodinky. Opět někdo zestárne, jiný zase omládne. Někdo poznal celý svět, jiný prožil jen deset Silvestrů. Konečně je možné zaspát celý věk. To všechno během deseti let. A mnohem víc.
 Pošívání úřad na prázdninovém venkově mívá málo meziměstských telefonních rozhovorů. Ten, kdo si jej objedná, stojí za povšimnutí.
 Žena, ozdobená dvěma dětmi. Chlapečkem a holčičkou, oba ve stáři, kdy na tom ještě příliš nezáleží. Sluší jim to všem třem, jsou-li pohromadě. Bez svých dětí by ona žena byla dámou, která vzdoruje času.
 Telefon zazvonil smíchem. Měl radost, že dosáhl spojení.
 „Haló... haló, centrála...? ne, skončila jsem, slečno. Volám redakci Demního zpravodaje... ano... haló, redakce Demního zpravodaje... ano... haló, redakce Demního zpravodaje...? Pana šéfredaktora... Nazdar, Viktore... Marta. Nepoznával svou manželku...? Děkuji, vede se mi dobře... Děti jsou zdrávy. Alenku bolelo bříško, ale ani jsme nemuseli volat doktora... ne, nemám pro tebe nic důležitého... zapomněla jsem si doma to světlé bolerko. Je ve skříni u okna. Vezmi je s sebou, až za námi pojeděš... To nevádi. Haló. Víš, koho jsem tu viděla...? Ne, ne. Petra Horského. Má krásný automobil... Ne. Projížděl tudy pouze a náhodou tu zastavil. Myslí, že jel se svou paní... Nemluvil... Ano. Takový krásný modrý automobil se žlutým proučkem. Jinak nic... přechetla jsem tu knihu od Alberta. Pamatuješ se? Zdá se mi to takové úmýslně vznešené... nevím. Abych nezapomněla, oba starouškové se hněvají, že jim nepíšeš. Prý mě měli dát raději tomu Martinovi... Není možná! Kde jsi ho potkal...? Chudák. Nedaří se mu dobře...? Tak přece. Ale on asi neudrží korunu... Máš hodně práce...? Viktore, tomu Florianovi zostrá odpověz. Napsat o tvých úvodnicích, že to je syrové maso omylem

HISTORIE

Srpnová výročí středomoravského regionu

Před 100 lety - dne 2. srpna 1926 se narodil v Hranicích Gustav OPLUSTIL, ochotnický herec, dramaturg, televizní a rozhlasový scénárista, divadelní režisér.

V mládí hrával ochotnické divadlo. Později spolupracoval v Praze se Zdeňkem Podskalským. Mnoho let připravoval Silvestrovské programy. Publikoval v Dikobrazu pod značkou Fergus. V r. 2002 byl uveden do pomyslné Televizní Dvoryny slávy Týty. Zemřel 21. 10. 2022 v Praze. Posmrtně dostal Medaili Za zásluhy 1. stupně in memoriam.

Před 720 lety - dne 4. srpna 1306 byl zavražděn v Olomouci Václav III., český, uherský a polský král.

Před 80 lety - dne 5. srpna 1946 se v Olomouci narodil doc. MUDr. Václav RÝZNAR, CSc., MBA, český gynekolog, radiolog a vysokoškolský učitel, poradce ministra zdravotnictví i krajský zdravotní rada.

V I. 1964-70 absolvoval Fakultu všeobecného lékařství UP v Olomouci. V údobí I. 1970-73 působil ve šternberské nemocnici jako sekundární lékař, poté ve Fakultní nemocnici v Olomouci (dále FNOL). Docen-

tem byl jmenován na Univerzitě Karlově v Praze r. 1986, o tři roky později se stal ve FNOL přednostou Kliniky nukleární medicíny, v r. 1993 zástupcem ředitele a v I. 1995-2003 zde vykonával funkci ředitele. V I. 2009-11 byl vedoucím kanceláře ředitele. Významná je i jeho pedagogická činnost na Moravské vysoké škole v Olomouci a na Střední zdravotnické škole v Olomouci, resp. stálá působnost na LF UP. Je autorem více jak 40 publikací, 96 přednášek přednesených v Evropě i na celosvětových sympoziích.

Váženému jubilantovi přejeme do dalších let hodně zdraví i mnoho dobrých nápadů, jak dokončit celoživotní vizi!

Před 90 lety - dne 7. srpna 1936 se v Olomouci narodil RNDr. Josef SROVNAL, CSc., matematik, vysokoškolský pedagog, skladatel a sbormistr Mužského pěveckého sboru Nešvera v Olomouci.

Dětství prožil v Olomouci a v Horce nad Moravou. Po absolvování vysoké pedagogické školy učil matematiku na gymnáziu ve Šternberku a poté začal působit jako vysokoškolský učitel matematiky a deskriptivní geometrie na Přírodovědecké fakultě UP. Ve volném čase se věnoval hudbě jako muzikant amatér. Hudební vzdělání získal na pedagogické škole, při dirigentských kurzech a soustředění. Byl výborným klavíristou a varhaníkem. Pro tyto nástroje komponoval. Těž ovládal hru na akordeon. Známý jsou jeho sborové úpravy lidových písní. Členem sboru Nešvera se stal roku 1965. Byl uznávaný odbornou i laickou kulturní veřejností a měl vysoké teoretické znalosti. Dlouhá léta vedl pěvecké sbory všech typů školních dětských, mužských, ženských a smíšených uskupení. Na vedení MPS se podílel spolu s Vlastimilem Nedvědem až do jeho smrti v r. 2003. Na přelomu I. 1994-95 uskutečnil MPS Nešvera zahraniční turné po Francii. Hojně jejich těleso vystupovalo i v obcích kolem Olomouce a často též ve Velkém Týnci a Olomouci v předvánoční době. V I. 1991-2000 vedl Pěvecký sbor moravských učitelek. V r. 2008 získal Cenu Bedřicha Smetany, nejvyšší národní sbormistrovské ocenění za celoživotní záslužnou činnost v oblasti sborového zpěvu. Cena se uděluje jednotlivcům za uplynulý kalendářní rok. Unie českých pěveckých sborů jej ocenila Zlatým odznakem s granátou za úspěšnou účast v národních i mezinárodních sborových soutěžích. Do hudebního nebe odešel 20. 2. 2012.

Před 60 lety - dne 11. srpna 1966 zemřel v Olomouci Josef VACA, pedagog, sbormistr a přední znalec hanáckého národopisu.

Pocházel z Kostelce na Hané, kde se narodil 15. 3. 1904. Po smrti otce, který padl v 1. sv. válce, pobýval často u matčiných rodičů v Drahanovicích. Studoval reálku v Olomouci a poté učitelský ústav, kde maturoval v r. 1924. Po dvouleté vojenské službě zahájil pedagogickou činnost. V r. 1929 se oženil a stal se definitivním učitelem v Uherském Brodě, kde působil do r. 1931. Pak se vrátil na Hanou a usadil se v Náměšti na Hané. Po únoru 1948 přesídlil do Olomouce. Do r. 1952 působil na Komeniu, kde uplatnil literární a hudební schopnosti. Vedl zde dívčí pěvecký sbor. Učitelskou kariéru zakončil na olomoucké škole vyššího stupně, která se postupně z tzv. pedagogického gymnázia pro učitele národních škol přeměnila na Fučíkovu pedagogickou školu a pak na Pedagogický institut a posléze na Pedagogickou fakultu. Zde působil až do r. 1966, kdy odešel do důchodu. Často vystupoval jako koncertní umělec a jako člen a sólista PSMU. Byly mu blízké hanácké písně. Za okupace sestavil cyklus s názvem

Haná zpívá. V podání prostějovských souborů Orlice a Vlastimila zazněl na řadě koncertů po celé Moravě a byl předveden v r. 1941 na samostatném koncertu v Praze. Výbor hanáckých lidových písní vyšel v r. 1955 pod názvem Hanácký písnička. Při literární činnosti a ve spolupráci s rozhlasem čerpal Josef Vaca z bohatého národopisného materiálu. Vydal dvě sbírky hanáckých básní s názvy Z Hané a Hanácký Vánoce. Obě vyšly v bibliofilské úpravě. Další sbírky básní zůstaly v rukopisech. Povídky, pověsti, pohádky a zkazky vyšly knižně. V r. 1944 vyšla v brněnském nakladatelství Stejskal pohádka Kamenný sen, o čtyři roky později vydal vlastním nákladem půvabnou knížku Hanáckým krajem Mánesovým s pověstí a zkazkou (která se dočkala vydání i v r. 1994). Soubor hanáckých pověstí vydal ve spolupráci s Josefem Koudelákem a Josefem Vrbkou ve dvoudílné knize Pověsti z kraje básníka F. S. Procházky (1939, 1940). Literární pozůstalost je uložena v Památníku národního písemnictví ve Starých Hradech.

Před 40 lety - dne 12. srpna 1986 zemřel v Olomouci Alois REČKA, básník, novinář, rozhlasový a televizní redaktor.

Pocházel z Klečůvky u Zlína, kde se narodil 16. 10. 1921. Absolvoval gymnázium v Kroměříži. Poté studoval FFUP v Olomouci obor filozofie, psychologie, estetika a tříletý seminář Svazu čsl. novinářů v Olomouci. Byl redaktorem deníku Práce ve Zlíně a potom v Praze, tiskovým referentem Ministerstva průmyslu a redaktorem ČTK. Od r. 1951 byl v Olomouci novinářem, rozhlasovým a televizním redaktorem a posléze vedoucím studia Československého rozhlasu a Československé televize. Po r. 1968 byl penzionován. Je autorem knih Olomoucké kašny, Polibek do kamene a autorem cyklu básní a knížky o květinách a Floře v Olomouci. Byl též dlouhodobým členem VSMO, sekce dějin umění. Psal hudební a divadelní referáty, kritiky. Nejvíce se zajímal o výtvarné umění. Zahajoval výstavy a psal katalogy.

Před 85 lety - dne 27. srpna 1941 se narodil v Hvězdlicích na Vyškovsku RNDr. Jan JELÍNEK, chemik a pedagog.

Od útlého dětství žil v Olomouci. V r. 1959 maturoval na Střední průmyslové škole chemické v Přerově. Poté pracoval v olomouckém Farmakonu. Odtud odešel studovat chemii a biologii na Přírodovědeckou fakultu UP. V té době také závodně sportoval, do r. 1966 hrál házenou a v I. 1978-81 byl trenérem. Po vysokoškolských studiích pracoval v Praze v Ústavu pro vzdělávání zahraničních studentů při UK. Zde působil jako odborný učitel chemie a zároveň byl metodikem pro výuku. Tehdy napsal učebnici Obecná a anorganická chemie (1974, 1976) a byl spoluautorem knihy Mineralogie a geologie (1975).

V r. 1976 se vrátil na Hanou a začal učit na Slovanském gymnáziu v Olomouci. Je uznávaným odborníkem, jemuž jsou svěřovány recenze učebnic biologie a chemie pro základní, střední a vysoké školy. Je také autorem řady učebnic z oboru pro gymnázia. Po r. 1990 spolupracoval s Nakladatelstvím Olomouc. Jeho celoživotní práce byla oceněna v r. 2005 udělením nejvyššího resortního vyznamenání Komenického medaile 1. stupně Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, které převzal v Praze z rukou ministryně Petry Buzkové. U příležitosti Dne učitelů v r. 2011 byl jmenován laureátem ocenění Pedagog Olomouckého kraje.

Jubilantovi srdečně gratulujeme a přejeme pevné zdraví!

Rubriku sestavila Hana Ševčíková

HISTORICKÝM OBJEKTIVEM

web obce Velký Týnec

Poznáváte dnešní ulici Dvůr na historické fotografii?

LIDOVÉ OKÉNKO

Když nad Moravou poprvé vzlétl člověk v letadle

Letní měsíce roku 1910 byly v českých zemích ve znamení převratných technologických novinek a nesmírného celonárodního nadšení. Od historicky prvního úspěšného motorového letu bratří Wrightů v Americe sice uplynulo sotva sedm let, avšak aviatika se šířila Evropou milovými kroky. Klíčovým milníkem na našem území se stal 21. srpen 1910, kdy nad olomouckým vojenským cvičištem v Neředíně vzlétl inženýr Jan Kašpar na letadle značky Blériot. Jednalo se o vůbec první řízený vzlet stroje těžšího než vzduch na Moravě.

Pardubický rodák Jan Kašpar, velký nadšenec do automobilismu a moderní techniky, si letoun objednal u Louise Blériota na podzim roku 1909. Již na jaře následujícího roku uskutečnil v Pardubicích první úspěšné pokusy a po složení úředních zkoušek zahájil propagační turné po českých městech. Když olomoucký hoteliér a podnikatel Čeněk Kudla zorganizoval jeho vystoupení na Hané, vyvolalo to obrovský zájem veřejnosti, ale také vlnu národnostního napětí. Tehdejší německé vedení olomoucké radnice neslo velmi nelibě, že by prvenství na moravském nebi mělo připadnout českému aviatikovi. Preferovali rakouského pilota Karla Illnera a pokusili se celou akci zrušit oficiální stížností

poslanou do Vídně. Když neuspěli, proměnila se nevole v přímé obstrukce a pokus o sabotáž.

V noci před plánovaným vzletem se skupina německých nacionalistů pokusila letoun ukrytý v hangáru u neředínské pevnůstky zničit. Tento incident můžeme dnes považovat za první doložený pokus o leteckou sabotáž v českých zemích. Útok se naštěstí nezdařil. Druhý den se pak radnice snažila tisícům diváků zkomplikovat cestu na letišťské tábory, že omezila tramvajové spoje z nádraží na jediný vůz. Na přístupové silnice navíc neznámí pachatelé navozili velké kameny, aby ochromili tehdy nastupující automobilovou dopravu.

Navzdory všem překážkám se však v neděli o půl sedmé večer Jan Kašpar úspěšně vznesl k obloze. Během letu trvajících šest a půl minuty zakroužil ve výšce 40 až 60 metrů nad cvičištem a zamířil nad sousední obce Topolany a Hněvotín. Kvůli náhlé poruše směrového kormidla musel pilot předčasně přistát, což však tisícům přihlížejících diváků radost nezkažilo. Dobový český tisk, konkrétně list Našinec, popsal událost následující den s neskryvanou hrdostí:

„A touha vidět nejmodernější triumf lidského ducha, člověka podmanivšího si

i ovzduší, nebyla zklamána. ... za radostného vzrušení a jásotu tisícíhlavých zástupů, jejichž radost zvyšovalo vědomí, že český člověk, poprvé na Moravě, triumfuje v aviatice a dokazuje tak naši zdatnost národní.“

Německé noviny Tagblatt se sice snažily úspěch bagatelizovat poukazováním na zkrácenou délku letu a chybějící akrobatické prvky, nicméně historický význam tohoto dne již nebylo možné zvrátit. Pro

tehdejší českou menšinu v Olomouci a pro celou Moravu se 21. srpen 1910 stal nejen triumfem moderní techniky, ale také významnou společenskou manifestací. Krátký neředínský let položil, spolu s pozdějším slavným přeletem z Pardubic do Prahy v roce 1911, trvalé základy naší národní aviatiky.

Vendula Vránová
Autorka je archeoložka

www.vrtulnik.cz

ARCHEOLOGICKÁ AKTUALITA

Tajemství neolitického příkopu: Proč lidé ve Vráblech pohřbívali těla bez hlav?

V jihozápadním regionu Slovenska, na neolitickém sídlišti Vráble, byl učiněn unikátní archeologický objev, jehož prvotní výsledky publikoval mezinárodní vědecký tým minulý měsíc v časopise Proceedings of the Prehistoric Society. Vědci zde v příkopu okolo části sídliště odkryli pozůstatky lidských koster starých přibližně 7 000 let. Výzkum na této lokalitě probíhá již od roku 2012, přičemž samotné výkopy v oblasti příkopu byly zahájeny v roce 2022.

Sídliště Vráble bylo obýváno mezi lety 5250 a 4950 př. n. l. lidem s kulturou s lineární keramikou, jejíž typická keramika s paralelními liniemi se nachází po celé střední Evropě. Lokalitu tvořilo postupně více než 300 domů rozdělených do tří odlišných sousedících čtvrtí, všechny domy však nebyly současné. Pouze jedna z těchto tří čtvrtí byla obklopena dvojitým ochranným příkopem o délce přibližně 1,3 kilometru. Vstupu do této čtvrti byly navíc orientovány směrem od zbývajících dvou čtvrtí, což podle vědců může naznačovat existenci napětí uvnitř tamní komunity. Ukládání lidských těl do příkopu mohlo sloužit jako způsob manipulace s prostorem komunity nebo k jeho označení jako území patřícího dané skupině a jejím předkům. Během odkrývání zmíněného příkopu archeologové dosud našli čtyři dvojice bezhlavých koster a dále masový hrob obsahující nejméně 77 bezhlavých koster. Ze všech nalezených těl měla hlavu pouze jedna jediná kostra, která patřila dítěti. Žádná z chybějících lebek nebyla na místě vykopávek nalezena. To vědcům komplikuje možnost definitivně určit, zda byli tito lidé terčem násilí, nebo rituálu. Zatím stále není známo, zda v úmrtí těchto jedinců hrálo roli násilí.

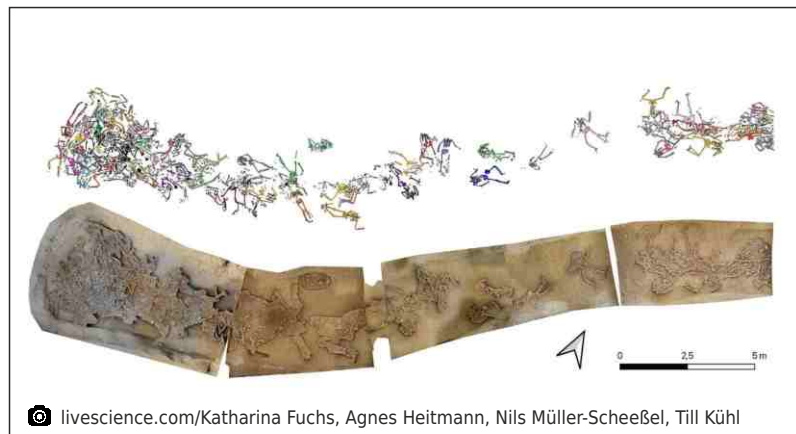
Biologická antropoložka Katharina Fuchs z Kielské univerzity v Německu uvedla, že první analýzy zářezů na horních krčních obratlích prokázaly záměrné a velmi zručné oddělení lebek pomocí ostrých nástrojů. Podle vědců nešlo o násilné stětí během masového zabíjení, ale o posmrtnou manipulaci s těly. Spolu s lebkami chyběly i spodní čelisti, což naznačuje, že pro tehdejší společnost bylo důležité zachovat obličejovou část neporušenou. Vzhledem k tomu, že se krční obratle mnoha jedinců dotýkaly stěny příkopu, byla těla do příkopu uložena záměrně až po odstranění hlav. Někteří bezhlaví jedinci byli pohřbeni ve dvojicích, jiní ve shlucích uvnitř masového hrobu. Podle archeologů mohlo toto ukládání těl a jejich částí být součástí komplexnějších, smysluplných a opakujících se pohřebních rituálů zaměřených na lidskou hlavu jako symbol osobnosti a života.

Nálezy bezhlavých těl či částí těl jsou známy i z jiných neolitických míst v Evropě. Například v neolitické vesnici v Itálii se zase našel 7 400 let starý soubor 15 lidských lebek, s nimiž se opakovaně manipulovalo v rámci rituálů uctívání předků. Kult předků zaměřený na hlavy je doložen také v jiných částech neolitického světa, jako v Čatalhöyüku v jižním Turecku nebo v Jerichu na Západním břehu Jordánu. V Jerichu a na dalších neolitických sídlech Blízkého východu lidé běžně vyjímali lebky uctívaných předků, modelovali na nich obličej pomocí sádry, malovali je a následně vystavovali v komunitě. Vráble jsou však výjimečné tím, že se zde oddělené hlavy, které by patřily bezhlavým kostřám, doposud vůbec nenašly.

Podle archeologů lze Vráble označit za zcela výjimečné naleziště. Může nám časem poskytnout klíč k diskuzi o základních otázkách, jako je způsob, ja-

kým byly smrt a lidské tělo chápány v neolitu, a jakou roli hrály přidružené praktiky v sociální struktuře raných zemědělských společností. Archeologické práce na lokalitě budou pokračovat s cílem odkryt zbytek příkopu a podrobněji analyzovat lidské ostatky, což by mělo pomoci vyřešit dosud otevřené otázky o tomto osídlení z mladší doby kamenné.

Vendula Vránová
Autorka je archeoložka

livescience.com/Katharina Fuchs, Agnes Heitmann, Nils Müller-Scheeßel, Till Kühl

Složená fotografie koster v sídlištním příkopu (dole)
s kresbami jednotlivých koster (nahore)

livescience.com/Katharina Fuchs

Archeologický výzkum koster
v neolitickém příkopu

KAPSÁŘ

Wimbledon ovládly české tenistky. Ve finále se utkala Linda Nosková s Karolínou Muchovou. Porazila ji 2:1 na sety a stala se po Petře Kvitové nejmladší vítězkou.

Požár ve Zlíně zničil ve čtvrtek 9. července jedenáctiposchodovou budovu č. 34, v níž mj. měla své skladovací prostory firma Vasky. Architektonický skvost z baťovské éry je nenahraditelný...

Půdní sucho už je v téměř polovině Česka extrémní, což je nejvyšší stupeň. Podle webu InterSucho, za nímž stojí Ústav výzkumu globální změny AV ČR – CzechGlobe, zasahuje takto intenzivní sucho převážně Moravu. Na 40 procentech území je také zásoba vody v půdě do jednoho metru maximálně 15 milimetrů a na čtvrtině území je relativní nasycenost do deseti procent, což značí bod vadnutí, kdy už rostliny nemají odkud čerpat vláhu. Vyplývá to z aktuálních údajů na webu Intersucho.

Poslanec Filip Turek (Motoristé) se v autě v Praze u stanice I. P. Pavlova krátce po poledni srazil se sanitkou. Nemocniční auto skončilo na střeše na tramvajových kolejkách.

Nové záběry Turkovy nehody TN
Autem údajně projel křižovatkou z odbočovacího pruhu

Když v pátek večer 10. července promlouval v centru Kyjeva, spokojený Lindsey Graham oznámil, že získal podporu Bílého domu pro návrh zákona, který má zpřísnit sankce proti Rusku a zvýšit tlak na Moskvu, aby ukončila válku na Ukrajině. „Za pět let, co sem jezdím, máme, myslím, nejlepší šanci dostat Putina k jednacímu stolu,“ řekl republikánský senátor z Jižní Karolíny a na tmavém saku ukazoval odznak s americkou a ukrajinskou vlajkou. O několik hodin později, poté co přiletěl zpět do Washingtonu, zemřel. Příčinou byl podle předběžného posudku Úřadu soudního lékaře ve Washingtonu, D. C., srdeční stav – „disekce aorty v důsledku arteriosklerotického kardiovaskulárního onemocnění“, tedy natržené stěny aorty.

Festivalové poroty ocenily nejlepší filmy 60. MFF Karlovy Vary. Velká cena hlavní soutěže připadla snímku Padlé ovoce, který vznikl v koprodukcí Myanmaru, České republiky a Francie. Zvláštní cenu poroty získal dánský snímek Nečekaný host. Připadla mu také cena za režii pro Madse Mengela. Cenu pro nejlepší ženský herecký výkon získala Švýcarka Anna Schinz za roli ve filmu Šťastná rodina, cena za mužský herecký výkon připadla Ghassanu Saadovi za roli v libanonském filmu Potrubí. Diváckou cenu získala Bára Basiková Heleny Třeštíkové. V soutěži Proxima bodoval slovensko-český snímek Bojovník, ne milovník Martiny Buchelové.

Premiér Andrej Babiš odmítl návrh prezidenta Petra Pavla na obnovení konzultčních schůzek nejvyšších ústavních činitelů z zahraniční politiky státu. Brněnský výrobce traktorů Zetor Tractors ukončuje po osmdesáti letech výrobu traktorů v Brně. Výrobu přesouvá do Indie, v Brně zůstane centrála a vývoj. Ministerstvo dopravy obdrželo nabídky na dostavbu dálnice D35 mezi Opatovcem a Mohelnicí formou PPP od tří konsorcií. Stavba by mohla začít letos. V okolí ruského prezidenta Vladimira Putina se prý již odehrávají procesy, které by mohly být impulsem k hlubokým změnám uvnitř Ruska. „Kolem Putina se formují skupiny, které ho chtějí odstranit, protože si uvědomují, že jinak mohou odstranit je,“ domnívá se bývalý ministr zahraničí Ukrajiny Volodymyr

Ogryzko. Vedle své sebezáchovy usilují prý o jediné, zachovat územní celistvost Ruska a nedopustit jeho rozpad. Slovenský prezident Peter Pellegrini popsal situaci kolem české delegace na summitu NATO v Ankaře podstatně jinak, než jak ji předestřel premiér Andrej Babiš. Slovenská hlava státu řekla, že česká delegace sice vyvolala řadu vtipů – ne však kvůli účasti Petra Pavla, nýbrž proto, že ji vedl Babiš, a ne prezident. V olomoucké zoologické zahradě se letos narodilo 11 kolouchů vzácného siky vietnamského, který byl ve volné přírodě vyhuben. Díky letošním přírůstkům čítá olomoucký chov siků vietnamských 34 zvířat a jde o třetí největší známé stádo tohoto poddruhu jelena na světě.

Pět set vojáků z Německa, Austrálie, Kanady, Rumunska, Spojeného království, Polska a Ukrajiny se připojilo k francouzským jednotkám při přehlídce ke Dni dobytí Bastily v Paříži, která má být „strategickým signálem“ směrem k Moskvě.

Poslanec Filip Turek oznámil, že pokud ho policie označí za viníka nehody, odstoupí z funkce vládního zmocněnce pro Green Deal. Do té doby „dává svou funkci k dispozici“ a nebude ji vykonávat. Turek vjel do křižovatky odbočovací pruhem, přičemž pokračoval rovně a narazil do projíždějící sanitky, která svítila a houkala.

Nechť lidí z generace Z a mileniálů ke zvedání telefonu potvrdilo už několik mezinárodních průzkumů. Zvonění mobilu buď ignorují, odpovídají prostřednictvím textových zpráv, nebo si vyhledávají neznámá čísla na internetu. Nyní se ale ukazuje, že strach z telefonování způsobuje větší problémy. Na pracovním trhu totiž může vést ke ztrátě povýšení i kariérních příležitostí. Podle nového průzkumu aplikace RiseGuide, která se zaměřuje na sebezrozvoj, nezvedají telefony zástupci generace Z (narození v letech 1997 až 2012) a mileniálů (narození mezi lety 1981 až 1996) ve 42 procentech případů. 58 procent z nich si dokonce své konverzace předem nacvičuje nebo pro ně píše scénáře. Pro odpor ke zvedání a mluvení do telefonu se dokonce vžil na sociálních sítích termín „callergy“, tedy v překladu alergie na telefonování.

Finále fotbalového mistrovství světa odehrají Španělé, kteří vyřadili bezradné Francouze po výsledku 2:0, a Argentinci, kteří v závěrečné čtvrtině mače herně převládali Angličany a obrátili skóre na svou stranu v poměru 2:1. Fotbalisté Španělska vyhráli mistrovství světa, Argentinu porazili 1:0 po prodloužení. V duelu o zlato využili drtivou převahu umocněnou také vyloučením Enza

Fernandéze v nastavení základní hrací doby. Argentinci nevystřelili za celý zápas na bránu! V boji o bronz zdolala Anglie Francii 6:4.

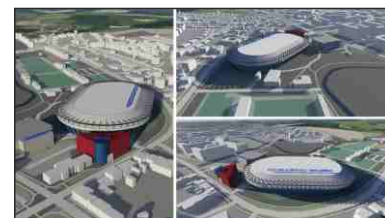
Famózní, neskutečný, ohromující. I televizním komentátorům docházela slova, když popisovali finálové vystoupení překážkářky Lindy Botkové na dorosteneckém mistrovství Evropy. V italském Rieti nejenže splnila roli favoritky a získala zlato. Povedlo se jí to v čase 55,19 s, který se zcela vymyká výkonům šestnáctiletých atletů. Na posledním mistrovství Evropy dospělých by s ním skončila pátá! Naši získali celkem 13 medailí a skončili v národech druhí za Brity!

Nový britský premiér Andy Burnham jmenoval ministrem zahraničí bývalého šéfa labouristů Eda Milibanda.

Ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskij oznámil konec vrchního velitele ozbrojených sil generála Olexandra Syrského. Ten se stal terčem protestů poté, co Zelenskij minulý týden odvoláním vlády ukončil působení Mychajla Fedorova v roli ministra obrany. Na místo Syrského má nastoupit hrdina z Mariupolu a Donbasu Mychajlo Drapatyj. Hala Martiny Sáblíkové ve Žďaru nad Sázavou získává konkrétní obrysy. Poradci doporučují až 18 metrů vysokou arénu, kde by krom rychlobruslařské dráhy a dvou ledových ploch byl hotel a parkoviště. Vyjít má na 3,6 miliardy.

Připravil Petr Hanuška